

www.krula.com.ua

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

21 – 25 травня 2012 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 21 (632)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Пріоритетний напрямок – модернізація та ремонт ОБТ

▶ 2 стор.

Віктор Янукович: "Ми готові продовжити співпрацю щодо використання транспортної авіації у процесі завершення військової операції в Афганістані"

▶ 3 стор.

Місія можлива

▶ 2,4 стор.

"Ласкаво просимо! Welcome to Ukraine"

▶ 16 стор.

СКЛАДОВА БОЕГОТОВНОСТІ

У Миргороді – поповнення. Авіаційне!

Днями на злітно-посадкову смугу аеродрому бригади тактичної авіації, що дислокується в Миргороді, приземлилися чергові два літаки, передані в частину після ремонту на Запорізькому державному авіаційному ремонтному заводі "МіГремонт".

▶ 2 стор.

Вони були першими

▶ 6 стор.

Командир і його підлеглі – лідери

▶ 9 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2012 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2012 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;
99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;
49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;
16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;
199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;
99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;
33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

Підготовка до "Євро-2012" – у завершальній фазі

Льотчики Повітряного командування "Центр" Повітряних Сил Збройних Сил України на Київщині відпрацювали чергові польоти в рамках завершальної фази підготовки екіпажів з прикриття об'єктів проведення чемпіонату з футболу "Євро-2012". Польоти проводились вдень і вночі на літаках MiG-29 та Л-39.

До проведення льотної зміни залучались 15 льотчиків, які відпрацювали в небі близько 10 годин, здійснивши 25 вильотів. За словами тимчасово виконуючого посаду командира Повітряного командування "Центр" генерал-майора Аркадія Вашутіна, з початку року льотний склад відпрацював комплекс завдань, основна увага яких приділялась заступанню на бойове чергування, відновленню навичок в техніці пілотування навігації та бойового застосування.

– Перелік завдань, що стояли перед пілотами, відпрацьований в повному обсязі, і чергові польоти довели високий рівень теоретичної та практичної підготовки льотного складу та його готовність виконувати завдання за призначенням, – зазначив він.

Любов Киналь.

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Пріоритетний напрямок – модернізація та ремонт ОВТ

23 травня Міністр оборони України Дмитро Саламатін в ході парламентських слухань “Про стан та перспективи розвитку Воєнної організації та сектору безпеки України” заявив, що основним завданням Збройних Сил є відновлення бойової готовності. Серед пріоритетних напрямів – модернізація та ремонт озброєння і військової техніки. А це можливо тільки за умови ефективного використання оборонного бюджету.

За словами Міністра оборони, стрімке падіння бойової готовності та погіршення матеріально-технічного забезпечення військ у попередні роки викликано низьким рівнем фінансування потреб оборони. Він підкреслив також, що динаміка змін останнього часу свідчить про кардинальний перегляд ставлення керівництва держави до розвитку Збройних Сил.

Низький рівень грошового забезпечення, а також застаріла матеріально-технічна база – наслідки нераціональної політики попередньої влади щодо Збройних Сил, – зазначив Дмитро Саламатін.

Про свою роботу на посаді Міністра оборони України Дмитро Саламатін готовий звітувати за рік.

В рамках парламентських слухань

Міністр оборони України Дмитро Саламатін уточнив причину, з якої не відбулося заявленого підвищення посадових окладів військовослужбовців на 55%.

– Цього не зроблено дотепер, тому що підвищення буде більшим, – наголосив Дмитро Саламатін.

За словами Міністра, саме зараз відбувається перерахунок всієї системи виплат, після чого можна буде говорити про належний рівень грошового забезпечення військовослужбовців.

Також Міністр оборони звернувся до народних депутатів на те, що всі концептуальні документи щодо реформування та розвитку Збройних Сил України пройшли всі необхідні узгодження і будуть прийняті найближчим часом.

і непотрібне, – наголосив начальник Генштабу.

При цьому, на думку Володимира Замани, для реформування Збройних Сил необхідно виділяти 1,32 – 1,35 % ВВП протягом 2013-2014 років, а в наступні роки 1,2 % ВВП. Начальник Генштабу зауважив, що в Україні більшість бойових частин сьогодні складає 43 відсотки, в той час як в сусідніх країнах – більше двох третин від загальної кількості військових частин.

www.mil.gov.ua

МИРОТВОРЧИСТЬ

Місія МОЖЛИВА

Міжнародний день миротворця ООН не минає непомиценом у Збройних Силах України. Впродовж десятиліть наша держава робить вагомий внесок у забезпечення миру на землі.

Відтак, чи не у кожному підрозділі нашої армії є військовослужбовці, які виконували миротворчі завдання в гарячих точках планети. А найбільше їх у полках армійської авіації. Наші українські вертолётники – найбільш затребувані Організацією Об'єднаних Націй. Чимало миротворців служить і в полку армійської авіації 13-го армійського корпусу, що дислокується в Новому Калінові. “Військовослужбовці нашого полку брали участь у миротворчих операціях на території колишньої Югославії в Східній Славонії та Косовому, в Іраку та на африканському континенті: в Сьєрра-Леоне, Ліберії та Конго,” – розповідає заступник командира полку з виховної роботи підполковник Олег Поліщук. Звичайно, що в Міжнародний день миротворців ООН кожний військовослужбовець згадає про своє закордонне відрядження. Напередодні свята ми попросили учасників миротворчих операцій розповісти про особливості виконання миротворчих місій в різних куточках світу.

Місія ООН у Східній Славонії (Хорватія, квітень 1996 – січень 1998)

Одним з учасників цієї місії був командир полку військовий льотчик-снайпер полковник Юрій Вербельчук. Тоді він в складі 17-ї окремої вертолётної ескадрильї обіймав посаду командира вертолётла. Для Юрія Володимировича це була перша миротворча операція.

“В Східній Славонії ми виконували патрулювання в зоні відповідальності. Супроводжували наземні колони з гуманітарним вантажем та повітряні судна з персоналом ООН на борту, – розповідає полковник Юрій Вербельчук, – присутність наших вертолётів в небі сприяла стабілізації обстановки на землі. Бо ще до нашої появи там було досить небезпечно. З часом місцеве населення до нас, українців, почало ставитися приязно.

В цій місії я виконував завдання, до яких мене готували ще з курсантських років. Під час місії зрозумів – підготува-

ли нас пристойно. Набув цінний досвід. Насамперед, це стосується взаємодії з військовослужбовцями інших країн. Наприклад, повітряними авіаційними навідниками були для наших екіпажів бельгійські фахівці. В стислі терміни нам вдалось налагодити з ними ефективну роботу. Пізніше вони високо оцінили майстерність наших пілотів. “Як вам вдається розшукати ці міномети? – дивувалися бельгійці. Також ми взаємодіяли і з російськими підрозділами. Охорону аеродрому та нашого розташування здійснював російський батальйон. Ми були впевнені – техніка та люди в безпеці. Хоча війна є війна. Траплялось всяке. Вже напередодні повернення на Батьківщину група наших офіцерів попала під щільний обстріл якоїсь банди. На щастя, всі уціліли. Вчасно втрутився наш механізований підрозділ і взяв ситуацію під свій контроль”.

Продовження на 4 стор.

СКЛАДОВА БОЕГОТОВНОСТІ

У Миргороді – поповнення. Авіаційне!

Закінчення. Початок на 1 стор.

Навіть зовні ці два літаки відрізняються від решти. На них застосовано новий піксельний камуфляж. Та не це є головною відмінністю винищувачів Су-27, які щойно прибули з заводу. Це перші два літаки цього типу, котрі будуть експлуатуватися за технічним станом, а не за призначеними ресурсними показниками, як то було прийнято.

– Ми поступово та цілеспрямовано працюємо над тим, аби всі бойові літаки перевести на експлуатацію не за призначеним ресурсом, а за технічним станом, – зазначив головний інженер авіації авіаційного командування ПС ЗС України генерал-майор В. Самулеєв. – Це світова тенденція. В 2005 році у бригади тактичної авіації були передані перші винищувачі МіГ-29, які після ремонту на Львівському державному авіаційному ремонтному заводі переведені на експлуатацію за технічним станом. З тих пір всі літаки цього типу, які пройшли ремонт чи модернізацію на ДП ЛДАРЗ, експлуатуються за технічним станом. Наші фахівці спільно з науковцями та представниками авіаремонтного заводу постійно працюють над удосконаленням переліку контрольованих-відновлювальних робіт. На чергових відремонтованих на підприємстві МіГ-29, котрі невдовзі будуть передані

авіаторам ПС ЗС України, виконано обсяг робіт відповідно до третьої редакції цього переліку.

– З отриманням Су-27 фахівцями миргородської бригади тактичної авіації, – продовжив генерал-майор В. Самулеєв, – робота з переведення бойових літаків авіації ПС ЗС України на експлуатацію за технічним станом не завершується. На черзі – роботи з переведення на експлуатацію за технічним станом літаків Су-24М (МР). Вже підготовлено проект угоди між Командуванням ПС ЗС України та Миколаївським авіаремонтним заводом НАРП про проведення дослідних робіт. Їх кінцевим результатом стане перелік контрольованих-відновлювальних робіт на літаку Су-24М при переведенні на експлуатацію літака за технічним станом.

2012-й став для ПС ЗС України роком значного підвищення рівня готовності літаків до виконання завдань за призначенням. Як зауважив Міністр оборони України Д. Саламатін, такої кількості відремонтованих та модернізованих бойових літаків до бригади тактичної авіації не надходило вже більше десяти років. А в планах – до кінця року авіаційні частини отримають ще не один літальний апарат. Бойова міць української авіації зростає.

**Віктор Гедз.
“Крила України”.**

ПЕРЕДИСЛОКАЦІЯ

На посилення

Минулого тижня залізничним транспортом передислоковано військовослужбовців та спецтехніку одного з підрозділів зенітного ракетного полку Повітряного командування “Центр” Повітряних Сил Збройних Сил України, що дислокується на Дніпропетровщині. Військовослужбовці виконуватимуть бойове завдання з охорони повітряного простору та прикриття важливих державних та адміністративних об’єктів під час проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу “Євро-2012”.

Одночасно з місця розташування зенітного ракетного полку в супроводі фахівців відділення безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку та місцевого підрозділу ДАІ до місця виконання поставлених завдань вирушила колона автомобільної військової техніки. Військові водії під керівництвом старшого автомобільної ко-

лони заступника командира полку підполковника Олександра Резниченка здійснили марш на понад 400 км.

Вже за кілька днів військової ешелон прибув до місця тимчасового розташування зенітного ракетного підрозділу. У районі призначення техніку розгорнуто у бойове положення, обладнано польовий табір, організовано вар-

тову службу, здійснено заходи з усіх видів забезпечення. Особовий склад заступив на бойове чергування з охорони повітряних рубежів нашої держави.

www.mil.gov.ua

СПІВЧУВАЄМО

22 травня в автомобільній катастрофі трагічно загинув військовий льотчик 1-го класу, ветеран Збройних Сил України, учасник бойових дій в Афганістані, кавалер двох орденів Червоної Зірки, полковник запаса Петро Гусар.

Військовий льотчик Петро Гусар пройшов великий шлях, провівши у небі за майже 35 років льотної роботи близько 5000 годин. Сотні годин він налітав у пекельному небі Афганістану, побувавши на афганській війні двічі й виконавши понад 1300 бойових вильотів. А між двома відрядженнями до ДРА була робота у небі над Чорнобилем. У ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС льотчик Петро Гусар брав участь більше місяця, причому 25 днів виконував польоти безпосередньо над реактором 4-го енергоблока. І за льотну роботу у Чорнобилі, і за бойову роботу в Афганістані льотчик був нагороджений орденами Червоної Зірки.

Після Афганістану офіцер продовжив службу в Україні. Тут залишився і в епоху змін, на початку 90-их. Двічі брав участь у миротворчих місіях в Сьєрра-Леоне.

Військову службу полковник Петро Гусар завершив у Вінниці, звільнившись у запас з посади командира вертолётної ескадрильї

транспортного авіаційного полку, що дислокується на аеродромі Гавришівка. Втім, льотної роботі після чвертї століття, проведеного у небі, Петро Іванович не зрадив. Літати він продовжив на посаді командира ланки спеціального авіаційного загону МНС України. З 7 років роботи в МНС Петро Іванович тушив пожежі у різних регіонах України та в Грузії, неодноразово брав участь у ліквідації наслідків повеней у Карпатах та Прикарпатті.

22 травня 2012 року автомобільна катастрофа забрала життя справжнього офіцера, льотчика-аса, прекрасного чоловіка, люблячого батька й дідуся. І, хоча життя льотчика перервалося на землі, для нас, усіх, хто знав Петра Івановича, полковник просто пішов у свій останній політ...

Щиро висловлюємо почуття родині загиблого.

**Командування та Військова рада
Повітряних Сил ЗС України,
бойові друзі,
творчий колектив газети “Крила України.”**

РОБОЧИЙ ВІЗИТ

Віктор Янукович: “Ми готові продовжити співпрацю щодо використання транспортної авіації у процесі завершення військової операції в Афганістані”

Цього тижня Президент України Віктор Янукович із робочим візитом перебував у Сполучених Штатах Америки. На запрошення Генерального секретаря НАТО Андерса Фогга Расмуссена він взяв участь у засіданні Північноатлантичної ради НАТО у форматі країн – контрибуторів Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані на рівні глав держав та урядів, що відбулося в рамках Чиказького саміту Альянсу.

У Чиказькому заході брали участь делегації понад 50 країн світу, ООН, ОБСЄ, ЄС, РЕ тощо. Основною темою саміту став Афганістан, зокрема обговорювалися питання партнерства НАТО з Афганістаном у контексті завершення у 2014 році процесу передачі афганському уряду відповідальності за безпеку в країні, а участь України дозволила викласти нашу позицію щодо подальшої участі української сторони у Міжнародних силах сприяння безпеці.

У своєму виступі під час зустрічі Глав держав та урядів країн – учасниць Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані Президент України Віктор Янукович підкреслив, що Україна підтримує продовження тісної співпраці з Афганістаном у рамках політики довготривалого партнерства на 2015-2024 роки, що, власне, і передбачено новим Стратегічним планом НАТО щодо Афганістану. Крім того, він акцентував на тому, що понад десять років діяльності Міжнародних сил сприяння безпеці зробили важливий внесок у справу становлення та розбудови цієї країни. У такому контексті він високо оцінив участь українських миротворців у складі сил цієї міжнародної коаліції з травня 2007 року.

Також Глава держави заявив, що

Україна готова продовжити співпрацю щодо використання нашої стратегічної транспортної авіації згідно з Меморандумом між Урядом України та командуванням НАТО в контексті завершення військової операції в Афганістані. Він нагадав, що вже прийнято рішення щодо поповнення українського персоналу інструкторами армійської авіації в серпні поточного року, а також підтвердив готовність України приєднатися до данської ініціативи “Коаліція відданих контрибуторів” і робити посильний внесок у цю важливу справу. Віктор Янукович також нагадав про нещодавнє приєднання України до Проєкту підготовки фахівців з Афганістану та країн Центральної Азії, які спеціалізуються на боротьбі із нелегальним обігом наркотиків.

– Вважаємо цей проєкт важливим та перспективним і плануємо в подальшому розширювати свою участь у ньому, – сказав Президент.

Також в рамках засідання Північноатлантичної ради НАТО Президент України провів зустріч з Президентом Республіки Польща Бро-

ніславом Коморовським у форматі “віч-на-віч” та Президентом Ісламської Республіки Афганістан Хамідом Карзаєм.

Варто додати, що вже сьогодні Україна готова надавати гуманітарну допомогу Афганістану. 21 травня Кабмін схвалив проєкт указу Президента України “Про надання гуманітарної допомоги на потреби Уряду Ісламської Республіки Афганістан”.

Проєкт Указу розроблено з метою надання підтримки Україною багатонаціональним міжнародним зусиллям у справі відновлення та забезпечення тривалого миру і стабільності в охопленій збройним конфліктом Ісламській Республіці Афганістан. Збройний конфлікт, який триває на території цієї країни понад 20 років, завдав значної шкоди економіці, соціальному і гуманітарному становищу населення. Передбачається, що у 2015-2017 роках з держбюджету України виділятимуть щорічно на допомогу Афганістану суму, еквівалентну 500 тисячам доларів США.

Підготував **Сергій Клименко**.
“Крила України”.

РІШЕННЯ УРЯДУ

Максимально зручно для людей

З 1 червня розпочнуться виплати компенсацій вкладникам колишнього Ощадбанку СРСР. Отримати кошти зможуть громадяни, які актуалізували свої дані у відповідному реєстрі вкладників, через відділення АТ “Ощадбанк”. Вже проведено необхідну підготовчу роботу. Зокрема, створено умови для проведення виплат без черг у визначеному відділенні банку, у визначений день та час, без будь-яких черг та затримок. Тобто, порядок виплат у поточному році є максимально зручним для людей.

Під час здійснення виплат буде діяти механізм виплати вкладникам компенсацій, передбачений постановою Кабінету Міністрів. Зокрема, вкладник може використати компенсаційні кошти, зараховані на його поточний рахунок, шляхом отримання готівки, перерахування на депозитний чи інший рахунок в банку з використанням спеціального платіжного засобу “Національна картка”. При цьому видача карток громадянам України здійснюється безоплатно.

ЗА ЄДИНИМ СТАНДАРТОМ

Україна виконала вимоги УЄФА

Україна виконала вимоги Європейського футбольного Союзу з підготовки до проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 року. На цьому, як повідомляє Урядовий портал, під час брифінгу в Кабінеті Міністрів наголосив Віце-прем’єр-міністр – Міністр інфраструктури України **Борис Колесніков**.

За словами Віце-прем’єр-міністра, усі стадіони чемпіонату “Євро-2012” передані в управління УЄФА й очікують на футбольні поєдинки. “11 травня НСК “Олімпійський” було передано під патронат УЄФА. Окрім нього, в управління УЄФА також перейшли й інші стадіони – у Львові, Харкові та Донецьку”, – зазначив Борис Колесніков.

Наразі ж завершується підготовка аеропортів – 28 травня буде відкрито новий термінал D у “Борисполі”. Готові прийняти гостей чемпіонату аеропорти Харкова, Львова, Донецька. Також оновлено й аеропорт “Жуляни”.

“28 травня Президент України Віктор Янукович відкриє термінал D в аеропорту “Бориспіль”. Його потужності дозволять відмовитися від решти аеровокзалів. У Харкові держава профінансувала нову злітно-посадкову смугу, а спорудження нового терміналу було профінансовано приватним інвестором”, – наголосив Борис Колесніков.

Віце-прем’єр-міністр додав, що окрім стадіонів і аеропортів повністю готова до “Євро-2012” готельна сфера.

ІЗ ЗАЛИ ЗАСІДАНЬ

І у Збройних Силах є профспілки

Днями в Києві пройшов V з’їзд Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України. Його делегатами від ПС ЗС України були голова територіального комітету профспілки працівників Повітряних Сил Збройних Сил України (м. Вінниця) **Віталій Нікітюк** та голова профспілкового комітету працівників Збройних Сил України військової частини з м. Івано-Франківськ **Володимир Шумег**.

Слід відмітити, що напередодні члени професійного об’єднання відзначили 20-у річницю створення своєї організації. Голова Центрального комітету Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України Дмитро Мірошніченко, підсумовуючи пройдені шляхи, відмітив, що за цей час Профспілка здобула позитивного впливу на ситуацію у сфері захисту трудових і соціально-економічних прав працівників, своєчасної виплати заробітної плати, охорони праці і здоров’я, в дотриманні чинного законодавства при реформуванні ЗС щодо збереження трудових колективів, працевлаштування вивільнених працівників.

– Ми розуміли, – зазначив він, – що наш успіх та авторитет, у першу чергу, залежатимуть від того, як ми налагодимо співпрацю на засадах соціального партнерства між посадовими особами, консолідацію дій Центрального комітету та членських організацій щодо захисту прав і інтересів трудящих.

Серед проблем, котрі довелося вирішувати профспілкам в перші роки існування, – рівень заробітної плати працівників ЗС був набагато нижчим аналогічних професій і посад цивільних підприємств, відомств і установ.

Президія ЦК профспілки розробила конкретні пропозиції, які були закладені в проєкті угоди між МО України та профспілкою працівників ЗС України. В результаті спільних дій МО та ЦК профспілки посадові оклади працівників охорони здоров’я, культури та освіти ЗС України були приведені у відповідність до посадових окладів споріднених професій установ та організацій народного господарства України.

Одним із важливих питань, яке також вже вирішено, – виділення 5 відсотків житла для працівників ЗС України із фонду МО, що вводилось до експлуатації. Ця норма була закріплена наказом МО України та Галузевою угодою. Завдяки активній позиції профспілки у взаємодії з МО України протягом 15 років 1759 працівників ЗС отримали квартири.

В останні роки, завдяки активній цілеспрямованій діяльності ЦК профспілки, профспілкових органів, значно покращився стан з оплатою праці. Працівникам бюджетної сфери зарплата виплачувалася своєчасно та в повному обсязі, заборгованості немає.

За час з проведення попереднього з’їзду двадцять разів підвищувався розмір мінімальної заробітної плати, яка виросла в 2,44 рази, з 440 грн. у 2007 р. до 1073 грн. з 1.01.2012 року.

Велику увагу ЦК профспілки приділяв вдосконаленню соціального парт-

нерства з МО України і Генеральним штабом. В звітному періоді понад 1013 наказів та інших нормативних документів, що торкаються соціально-правових інтересів працівників, узгоджено з ЦК профспілки.

Проте проблеми існують. Станом на березень поточного року заборгованість із виплати заробітної плати працівникам 36 державних підприємств, установ та організацій Міністерства оборони України становила 16 млн. 171 тис. грн.

Мали місце непоодинокі випадки недостатнього фінансування заходів з охорони праці в закладах та організаціях бюджетної сфери. Відрахування на охорону праці 0,2 відсотка від фонду оплати праці відповідно до вимог ст. 19 Закону України “Про охорону праці” та Галузевої угоди виконується не скрізь. Як наслідок, працівники військових частин, установ і організацій забезпечені спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту на 30-40 відсотків від потреби. Не врегульованим залишається забезпечення молоком та іншими різними продуктами харчування тих, хто працює у важких та шкідливих умовах праці.

Тому не випадково серед пріоритетів роботи у майбутньому п’ятиріччя у постанові V з’їзду Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України зазначено, що профспілка має посилити вимоги до Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил, роботодавців щодо забезпечення неухильного дотримання чинного законодавства України і інших нормативно-правових актів під час

проведення організаційних заходів у зв’язку з реформування Збройних Сил України, сприяти працевлаштуванню працівників, що звільняються за скороченням чисельності або штату, посилити контроль за повним фінансовим розрахунком з працівниками, які підлягають звільненню в ході реформування Збройних Сил України.

Активна робота профспілки працівників Повітряних Сил Збройних Сил України відзначена обранням голови її територіального комітету **Віталія Нікітюка** до складу президії Центрального комітету Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України.

На завершенні з’їзду з нагоди 20-річчя профспілки працівників ЗС України та за досягнуті успіхи в профспілковій діяльності значна група працівників ЗС України була удостоєна відомчих нагород. Так, грамотою Міністра оборони України була нагороджена голова об’єднаного комітету профспілки № 7 Ніна Кондратьєва. Роботу головного бухгалтера територіального комітету профспілки працівників Повітряних Сил Збройних Сил України **Тамари Буханової** відмічено почесним нагрудним знаком начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України “За самовіддану працю у Збройних Силах України”. Голова Центрального комітету Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України відзначив подякою **Володимира Шумег**, голову профспілкового комітету працівників Збройних Сил України військової частини з м. Івано-Франківськ.

Віктор Гедз.
“Крила України”.

Шановні воїни-мироотворці, військовослужбовці, працівники та ветерани Збройних Сил України!

Цього року Україна відзначає 20-річчя своєї участі у міжнародній миротворчій діяльності. Весь цей час військовослужбовці Збройних Сил України у складних, а нерідко й екстремальних умовах гідно виконували свою почесну і благородну місію далеко від Вітчизни, підвищували авторитет держави на міжнародній арені, забезпечували її визнання як впливового суб'єкта в системі європейської і світової безпеки.

За 20 років майже 38 тисяч синів України, виявляючи високий професіоналізм, мужність і самовідданість, доклали зусиль у встановлення миру і спокою на планеті. Ще понад 600 українських військовослужбовців продовжують виконувати завдання у 9 міжнародних миротворчих місіях та операціях під егідою ООН, ОБСЄ і НАТО.

Бездоганне виконання завдань, мужність і високий професіоналізм українських миротворців здобули високий авторитет нашої держави у керівництва міжнародних організацій, стали основою для запрошення України до участі в інших миротворчих заходах.

Сьогодні активна участь Збройних Сил України у миротворчій діяльності продовжує бути важливою складовою зовнішньої політики нашої держави. Впевнений, що українські миротворці і надалі зразково нести будуть налегку службу у неспокійних місцях планети, примножуючи свій внесок у врегулювання небезпечних конфліктів, відновлення правопорядку та захисту прав людини.

Сердечно вітаю всіх, хто брав участь і зараз виконує завдання з підтримки миру в миротворчих операціях під егідою ООН та інших міжнародних організацій, зі святом – Днем миротворця.

Бажаю усім вам, а також вашим рідним і близьким, щастя, здоров'я, енергії і наснаги, успіхів у великій і важливій справі, покладеній світовою спільнотою на українських миротворців. Нехай ваші високі професійні та морально-бойові якості, бойовий досвід служать ідеалам гуманізму і справі захисту життя людей!

Міністр оборони України Д.А. Саламатін.

КОНГО

Готові захистити себе та мирне населення

У Демократичній Республіці Конго, відповідно до бойового розпорядження Командувача сил Місії ООН зі стабілізації у цій країні генерал-лейтенанта Чандера Пракаша, два вертольоти Mi-24 зі складу 18-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України з метою демонстрації сили нанесли удар авіаційними засобами ураження по цілі із завчасно визначеними координатами в районі населеного пункту Отобора.

Перед вильотом на майданчику базування бойових вертольотів Mi-24 національного миротворчого контингенту в міжнародному аеропорту "Де Гома" командувач сектору Північне Ківу бригадний генерал Харіндер Сінгх провів короткий брифінг з українськими екіпажами та надав їм координати цілі, які було визначено після здійснення розвідувального польоту на вертольоті LAMA індійської авіаційної групи.

О 16 год. 10 хв. за місцевим часом вертольотом Mi-24 був нанесений удар з метою демонстрації готовності військ ООН застосовувати зброю для захисту мирного населення та рішучості намірів щодо підтримання миру в цій країні. Другий вертоліт Mi-24 здійснював прикриття. Для прийняття рішення на відкриття вогню

та визначення території для бойового застосування авіаційних засобів ураження на борту українського вертольота знаходилися командувач сектору Північне Ківу бригадний генерал Харіндер Сінгх та начальник штабу – перший заступник командира 18-го окремого вертолітного загону ЗС України підполковник Сергій Шаповалов.

Під час застосування зброї вертольотами Mi-24 жодна людина не постраждала. Після виконання завдання Командувача сил Місії ООН зі стабілізації у Демократичній Республіці Конго пара вертольотів Mi-24 українського миротворчого контингенту повернулася у визначене місце дислокації та знаходиться на чергуванні.

www.mil.gov.ua

МИРОТВОРЧИСТЬ

Закінчення. Початок на 2 стор.

Міжнародні сили з підтримки миру в Косово (вересень 1999 – березень 2001)

У складі 14-го окремого вертолітного загону в цій країні виконував миротворчі завдання заступник командира полку з виховної роботи підполковник Олег Поліщук.

"Наприкінці серпня 1999 року на проромі ми вирушили з порту Южне морем до одного з македонських портів, – згадає Олег Анатолійович, – йшли три дні і дві ночі. Вертольоти летіли в Косове своїм ходом. Варто зауважити, що місію ми виконували в Косово, однак розміщались в Македонії на базі поблизу аеродрому. Жили в наметах. Пізніше нас передислокували на американську базу "Бонд Стіл". Завдання виконували традиційні для вертолітних підрозділів – перевезення гуманітарних вантажів та персоналу ООН. Лише через два місяці ми перемістились власне в Косове. Обстановка в зоні відповідальності була напружена – йшла громадянська війна. Хто проти кого – не зрозуміти. Здавалось, що усі воюють проти всіх. Вдень і вночі йшли перестрілки, горіли хати й будинки. Пілоти перед польотом клали під сидіння бронезахисти, адже з землі могли й обстріляти.

Ми розміщувались у селі між сербськими і албанськими територіями. Тут все нагадувало мені життя у Прикарпатті. Гориста місцевість, схожий клімат, такий же життєвий устрій. В неділю всі йдуть до церкви.

В місії ми побачили не тільки життя місцевого населення, а й ближче познайомились з миротворцями з інших країн. Найближчими нашими сусідами були американці. З ними ми їли, можна сказати, за одним столом. Звичайно, після нашої польової кухні, після макаронів з тількою в томатному соусі розмаїття в американській їдальні нас дуже вражало: лише морозива ми нарахували тридцять три види. З ними

працювали і відпочивали. Американці літали на своїх "Чінуках" і "Апах". Ми – на рідних Mi-8. Вони дивились, як ми готуємось до польотів та обслуговуємо свою техніку. Ми вивчали їхній досвід. Допомогали один одному. Це було дуже цікаво.

І ми, і американці завжди мали при собі свою особисту зброю. З нею йшли в їдальню чи спортзал. А дехто з американців іноді носив не тільки автоматичну гвинтівку, а й вирізану з дерева копію. Так їхні командири наказували тих, хто забував особисту зброю. Не буду обманювати, могли забути про автомат і наші бійці. Час від часу американці приносили забути кимось "Калашнікови". Дуже вразило нас і облаштування побуту в американських підрозділах. Тут було все. Спортзали з баскетбольними і волейбольними майданчиками та тренажерами, інтернет-класи, відеосалони, естрадні майданчики, на яких час від часу виступали американські зірки шоу-бізнесу. Варто зазначити, свої миротворчі завдання американці виконували так само добре, як і відпочивали. І наша робота їм дуже сподобалась. Вони весь час зазначали, що не очікували побачити такий рівень професіоналізму".

81-а тактична група, Республіка Ірак (2005 рік)

Українських вертольотів в Іраку не було, а вертолітники – так. Офіцер інженерно-авіаційної служби полку капітан Сергій Невидачук сім місяців провів в цій неспокійній країні.

"Я служив в Іраку на посаді перекладача роти, – розповідає Сергій, – безпосереднім завданням мого підрозділу були охорона та оборона табору. Також ми патрулювали визначені території, спостерігали за діями місцевого населення. Про усі можливі загрози доповідали керівництву. Також несли службу на блок-постах. Через деякі з них за день проходило надзви-

Місія можлива

чайно багато людей. Відтак, і роботи ми мали достатньо. Основне завдання на блок-посту – виявити вибухівку в автомобілях або ручному багажі перехожих. Особисто я мав вести розмову з місцевими жителями. Мав розпитати – що він хоче, куди і з якою метою прямує. З одного боку – просте завдання, з іншого – розвідка постійно повідомляла про можливість терактів із застосуванням замінованих автомобілів. Мені доводилося одним з перших підходити до іракських автівок. Спершу було трохи моторошно, однак згодом почуття постійної небезпеки вщухло.

Мені було цікаво подивитись на організацію служби та побуту військовослужбовців інших країн. Ми вивчали зразки зброї та озброєння наших колег з різних армій. Зараз, згадуючи ті місяці, мушу визнати – в Іраку не було безпечно, але в миротворчу місію я би знову поїхав".

Місія ООН у Сьєрра-Леоне (березень 2001 – грудень 2004)

В цій африканській країні разом з 20-им окремих вертолітним загonom виконував миротворчі завдання заступник командира полку з тилу підполковник Ігор Туревич.

"З жовтня 2003 року і до травня 2004 року я служив у складі загону на посаді начальника служби авіаційного озброєння. Ми приїхали в Африку якраз тоді, коли закінчився сезон дощів і почалася надзвичайна спека. Клімат в цій країні набагато важчий для європейців, ніж, наприклад, у Лівії. Нашим головним завданням було патрулювання кордонів між Сьєрра-Леоне та Лівією, де якраз починались заворушення. На борт вертольотів Mi-8 ми брали стрільців з автоматами, які вели спостереження в зоні відповідальності. Ми мали не допустити перетину кордону між державами бандами повстанців. Окрім того, перевозили гуманітарні вантажі та персонал ООН. Повітряний спосіб доставки людей і вантажів – найкращий для країни, де практично немає доріг. Також наші екіпажі чергували в системі медичної евакуації. Хочеться зауважити, що українці дуже швидко завоювали симпатії місцевого населення. До нас мешканці країни ставились з великою повагою. На мою думку, насамперед це пов'язано з тим,

P.S. Дві третини особового складу полку брали участь у миротворчих місіях. Тож не дивно, що тут є свої традиції відзначення цього дня. Зранку усі військовослужбовці приходять в тій формі одягу, в якій вони служили в місіях. Відтак, більшість людей в строю – в блакитних беретках. А потім вони обов'язково згадають різні моменти зі своїх закордонних відряджень. Загалом місія миротворця почесна в Україні. По-перше, навіть у Божому слові згадується про них: "Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться". По-друге, ризикуючи власним життям в гарячих точках вони рятують життя місцевих мешканців та забезпечують гідне життя своїм рідним і близьким. Робота миротворця добре оплачується, як для України. Але у вертолітників, окрім цього, є інша і, можливо, головна причина для відрядження в місію. Це можливість літати.

Владислав Назаркевич. "Крила України".

ПАРТНЕРСТВО

Міністр оборони України Дмитро Саламатін:**“Для нас Польща є надзвичайно важливим партнером”**

17 травня в рамках візиту до Республіки Польща у Варшаві відбулася зустріч Міністра оборони України Дмитра Саламатіна з Міністром національної оборони Республіки Польща Томашем Семоняком та переговори у складі делегацій обох країн.

У ході зустрічі керівники оборонних відомств України і Польщі обговорили великий спектр питань розвитку двостороннього та регіонального співробітництва в оборонній і безпековій сферах.

Як підкреслив глава вітчизняного оборонного відомства, сьогодні і Україна, і Польща серйозно займаються реформуванням власних Збройних сил. Зважаючи на це, дуже важливим для обох сторін є обмін досвідом, у тому числі щодо комплектування армії за контрактним принципом. Важливим напрямом співробітництва у військовій сфері Дмитро Саламатін назвав і проведення двосторонніх навчань, а також участь українських і польських військових у багатонаціональних навчаннях.

– У цьому контексті особливого значення набуває робота наших Генеральних штабів. Нам необхідно відпрацювати конкретний, наповнений реальним змістом план навчань на наступний рік, – підкреслив Міністр оборони України.

Значну увагу Дмитро Саламатін і Томаш Семоняк приділили обговоренню питань співпраці оборонних відомств України і Польщі щодо забезпечення безпеки повітряного простору обох держав під час проведення фінальної частини “Євро-2012”.

– Збройні сили України і Польщі впевнено підготувалися до забезпечення безпеки “Євро-2012”. Це свідчить про нашу спроможність працювати з максимальною ефективністю й у майбутньому, – заявив Дмитро Саламатін. – Безпека повітряного простору під час “Євро-2012” з української і польської сторін буде забезпечена повністю.

За підсумками переговорів сторони підписали Протокол про внесення

змін та доповнень до Протоколу до Угоди між Міністерством оборони України та Міністерством національної оборони Республіки Польща про військове співробітництво стосовно обміну інформацією й виконання польотів військовими повітряними судами України та Республіки Польща у повітряному просторі обох держав.

Глави оборонних відомств України та Республіки Польща також акцентували увагу на важливості розвитку інших напрямів двостороннього співробітництва в оборонній сфері. Зокрема, йшлося про співпрацю підприємств оборонно-промислового комплексу України та Польщі, розвиток контактів в гуманітарній сфері тощо.

– Для нас Польща є надзвичайно важливим партнером, і стосунки між нашими оборонними відомствами повинні розвиватися динамічно, – підкреслив Міністр оборони України Дмитро Саламатін.

У свою чергу, Міністр національної оборони Республіки Польща Томаш Семоняк підкреслив, що ця зустріч є стимулом до розвитку тісної співпраці. Наша мета – визначити завдання двостороннього співробітництва у військовій і військово-технічній сферах та приступити до їх вирішення. Він також запевнив Дмитра Саламатіна у тому, що Польща відкрита для подальшого розвитку співробітництва з Україною.

– Дух українсько-польської співпраці – і наші суспільства підтримують нас у цьому – ми маємо наповнити конкретним змістом, – підкреслив Томаш Семоняк.

У рамках візиту українська військова делегація відвідала низку підприємств оборонно-промислового комплексу Республіки Польща. Зокрема, науково-виробничий центр професій-

ної електроніки “RADWAR” АТ БУМАР “Електроніка”, “Промисловий центр оптики” АТ БУМАР “Солдат”, науково-дослідний центр механічних пристроїв “ОБРУМ” в місті Глівіце, а також АТ “Військовий механічний завод”, що у місті Семіновіце Шльонське.

Глава вітчизняного оборонного відомства ознайомився зі зразками озброєння та військової техніки на кількох випробувальних центрах. Зокрема, Дмитро Саламатін сів за кермо бронетранспортера “Rosomak” та випробував його можливості під час водіння.

– Нам потрібно відходити від практики, коли український оборонно-промисловий комплекс вживав лише за рахунок експортних замовлень. Нашим головним завданням на сьогодні є забезпечення замовлення для вітчизняного оборонно-промислового комплексу в інтересах Збройних Сил України, – підкреслив Дмитро Саламатін.

За його словами, керівництво оборонного відомства робить усе необхідне для проведення ремонту і моде-

рнізації озброєння і військової техніки, а також активізації проведення науково-дослідних та конструкторських робіт.

За словами Міністра оборони України, основний акцент під час візиту було зроблено на ознайомленні з підприємствами польського оборонно-промислового комплексу та його продукцією з метою можливого співробітництва. Особливий наголос робився на ефективності впровадження у Війську Польському розробок національного ОПК. Також були досягнуті домовленості щодо обміну військовими делегаціями обох країн, участі у спільних та багатонаціональних навчаннях у другій половині поточного року, зокрема навчаннях серії “Репід Трайдент”, “Козацький степ” та “Кленова арка”.

– Польські колеги продемонстрували максимальну відкритість, показали нам техніку, яка надійде на озброєння Війська Польського найближчим часом. Ми цілком задоволені цим візитом, – відзначив Дмитро Саламатін.

www.mil.gov.ua

ЗАКОН Є ЗАКОН

В полі зору військової прокуратури – дотримання вимог природоохоронного законодавства

Військовою прокуратурою Вінницького гарнізону завершено перевірку на предмет дотримання вимог природоохоронного законодавства службовими особами у півтора десятках піднаглядних військових частин, підприємств, установ, організацій Збройних Сил України, Міністерства оборони України та інших військових формувань.

Заступник військового прокурора Вінницького гарнізону підполковник юстиції Олексій Присич, підбиваючи підсумки, зазначив, що за результатами перевірки працівниками військової прокуратури було виявлено ряд порушень вимог Водного, Земельного, Лісового кодексів України, Законів України “Про охорону навколишнього природного середовища”, “Про відходи”, “Про охорону атмосферного повітря”.

– Що стосується організації видобування, ведення обліку та використання водних ресурсів, нами встановлено, що у переважній більшості користувачі мають відповідні дозволи на спеціальне водокористування, своєчасно сплачують

надання послуг, технічний стан водозаборів відповідає встановленим вимогам, – зауважив Олексій Васильович. – Та разом з тим є випадки, які, у свою чергу, можуть призвести, а іноді і призводять до неконтрольованого забору та використання води – неопломбовані лічильники, відсутність дозвільних документів на облаштування і технічне оснащення водозабірних свердловин. А це спричиняє збитки та завдає шкоди інтересам держави.

Перевіркою організації та виконання заходів у галузі охорони атмосферного повітря встановлено, що на території деяких військових частин розташовані та використовуються стаціонарні джерела забруднюючих речовин – опалювальні пункти на твердому паливі. Однак, всупереч вимогам відповідного законодавства, дозволи на їх роботу відсутні.

Так, для прикладу, у Центральному військовому клінічному санаторії “Хмільник” дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря є, та у ньому не враховані три джерела утворення викидів, а саме: пункт зарядки акумуляторних батарей, дизель-генератор і водонагрівачий котел, які знаходяться на території автопарку та використовуються у повсяк-

денній діяльності санаторію.

Перевіркою також встановлено, що ряд котельень військових частин, які знаходяться на балансі КЕВ міста Вінниці, взагалі не мають дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

– Надзвичайно гострим було і залишається питання організації умов розміщення та зберігання відходів. У багатьох військових частинах всупереч вимогам Закону України “Про відходи” є численні несанкціоновані сміттєзвалища, місця зберігання відходів, в тому числі і небезпечних, – констатував підполковник юстиції Олексій Присич.

Заступник військового прокурора також додав, що у КЕВ міста Вінниці та деяких інших військових частинах не забезпечується належне зберігання відходів першого класу небезпечності. Зокрема, це стосується відпрацьованих люмінесцентних ламп, які зберігаються без відповідної ліцензії, насипом та без ведення кількісного обліку, передачу утворених небезпечних відходів спеціалізованому підприємству, що займається їх утилізацією, не забезпечено.

Перевіркою стану охорони і збереження лісів, виконання протипожежних заходів та дотримання санітарних правил в лісах у Вінницькій лісогоспо-

дарській дільниці Шепетівського військового лісгоспу ДП МО України “Івано-Франківський лісопромисловий комбінат” встановлено, що порушуються вимоги Закону України “Про пожежну безпеку” та “Правил пожежної безпеки в лісах України”, зокрема очищення ділянок від порубочних решток здійснюється шляхом їх спалювання на відстані ближче 25 м до стіни лісу. Крім того, у деяких лісогосподарських дільницях територія, будівлі, споруди та приміщення не повністю забезпечені пожежними щитами, засобами пожежогашіння, відсутні диспетчерські пункти для своєчасного прийому та передачі інформації про пожежі тощо.

Крім того, на лісовій ділянці Вінницької лісогосподарської дільниці (територія військової частини А3679) при контрольному переліку виявлено незаконну порубку дерев. Внаслідок цього державі було заподіяно шкоду на загальну суму майже у 28 тисяч гривень.

Командуванням військових частин і установ вживаються заходи щодо усунення порушень вимог законів, виявлених під час перевірок, причин та умов, що їм сприяли. Та через нестачу значного фінансування на усунення цих порушень потрібен час.

Так, у 2011-2012 роках бю-

джетні кошти на виконання природоохоронних заходів Вінницької КЕВ не виділялись взагалі. Заходи з питань охорони навколишнього природного середовища проводились за рахунок власних надходжень КЕВ, яких відверто не достатньо.

У 2011 році на зазначені цілі витрачено майже 40 тис. грн., з яких четверту частину було виділено на оформлення погодження для 15 артезіанських свердловин. Близько 24 тисяч було виділено на розробку документів обґрунтування шкідливих викидів в атмосферу 4-х котельень, 3,5 тисячі пішли на визначення координат стаціонарних джерел забруднення. У 2012 році вже використано майже 5,3 тисячі гривень для отримання дозволу на спецвикористування.

Загалом за підсумками перевірки внесено більше 10 документів прокурорського реагування про усунення виявлених порушень, а також причин та умов, які їм сприяли.

Робота з підвищення ефективності правозахисної діяльності у сфері додержання вимог природоохоронного законодавства є пріоритетною для військової прокуратури Вінницького гарнізону, проводиться постійно та набула системного характеру.

Андрій Агєєв.

Двадцять років тому, навесні 1992-го, пілоти українських Військово-Повітряних Сил відправились у перше авіаційне турне країнами Північної Америки, аби презентувати різним народам та націям незалежну Україну та її Збройні Сили. В різних містах на легких фронтових винищувачах МіГ-29 українські пілоти демонстрували чудеса складного пілотажу.

Про нашу молоду країну тоді іноземцям було мало що відомо: ще не гриміли на весь світ імена наших боксерів, футболістів та артистів. Тож про пілотів, які представляли нашу авіацію в цьому закордонному відрядженні, без зайвого пафосу можна сказати – вони були першими. Книгу з такою назвою наша газета видала у 2006 році. В ній міститься багато інформації про турне, про екіпажі та їхні літаки. Однак чимало цікавих деталей та подій, що передували закордонному відрядженню, в ній не висвітлені. Наприклад, зовнішньому вигляду винищувачів присвячено декілька абзаців. Зазначається, що фарбували літаки на Львівському державному авіаційно-ремонтному заводі і що таке завдання – фарбування літака з використанням національних кольорів молоді країни, львівські авіаремонтники виконували вперше.

Немає нічого дивного у тому, що саме львів'янам доручили займатись зовнішнім виглядом винищувачів. По-перше, вже багато десятків років спеціалізацією підприємства є ремонт літаків конструкторського бюро Мікояна і Гуревича, по-друге, саме у Львові в ті часи панувало найбільше емоційне піднесення у зв'язку зі здобуттям Незалежності України.

“Навесні 1992-го ми одержали завдання від командування Військово-Повітряних Сил Збройних Сил України підготувати до участі в авіашоу за межами України два винищувачі МіГ-29. Звичайно, технічний бік цього завдання для нашого колективу не мав ніяких особливостей. А от фарбування літаків, які б мали представляти країну за рубежом ми мали виконати вперше. Замовники надали нам

Вони були першими

свої вимоги щодо зовнішнього вигляду винищувачів, згадує нині ті часи директор Державного підприємства “Львівський державний авіаційно-ремонтний завод”, а тоді головний інженер заводу Олександр Кравчук. – МіГи необхідно було пофарбувати так, аби з землі під час польоту та виконання фігур вищого пілотажу було відразу видно – це літаки українських ВПС. Тож за основу ми взяли блакитний та жовтий кольори. Але крім того, на бортах мали б бути розпізнавальні знаки приналежності до Військово-Повітряних Сил України. У бойових літаків нашої країни їх ще не було. Командування пропонувало нам у своїх вимогах нанести на хвості МіГ-29 логотип однієї з українських авіакомпаній – ластівку. Однак поступово кожний з працівників заводу, причетний до підготовки літаків, почав усвідомлювати, що це не найкраще рішення. Ми вирішили, що замість ластівки має бути елемент національного герба України – тризуб. Для підготовки літаків до закордонного відрядження нам встановили надзвичайно стислі терміни. Ми мали працювати мало не в три зміни, аби вчасно завершити роботу. Про відхилення від вимог чи зволікання й мови бути не могло. Відтак, ми на свій страх і ризик таки підготували проект пофарбування, де замість ластівки був тризуб. З хвилюванням ми продемонстрували наше рішення. Командувач подивився на проект, послухав нас і сказав: “Зви-

чайно так буде краще, починайте фарбування”.

Так, за ініціатииви львів'ян, на перших двох літаках з'явився тризуб. Історія підтвердила – таке рішення було правильним. Бо з тих часів тризуб, подібний до того першого, що його нанесли на Львівському державному авіаційно-ремонтному заводі на два МіГ-29, почав з'являтися на усіх бойових літаках вітчизняних ВПС.

Нині на львівському підприємстві працюють усі фахівці, які двадцять років тому фарбували ті два винищувачі. Один з них – Михайло Саламаха, пішов з життя. Інші робітники цеху фарбування справно виконують свою роботу. За два десятки років вони нанесли фарбу більш ніж на сотні літаків, та усі складнощі виконання завдання двадцятилітньої давнини пам'ятають дуже добре.

“До нас в цех загнали два літаки, – згадує Володимир Даниляк, – пояснили – ці машини братимуть участь у показах авіаційної техніки за межами країни. Вам необхідно виконати фарбування цих винищувачів. Разом з іншими технолог заклали жовту фарбу. Однак у нас її не виявилось. Транспортним літаком з Одеси нам доставили жовту фарбу. Другий момент – знаки приналежності. Ми виготовили два трафарети – з ластівкою та тризубом. Нанесли ескізи на великі щити. Директор заводу полковник В'ячеслав Купч запросив у цех командувача, аби той подивився на два варіанти та обрав остаточний. “Однозначно має бути

тризуб,” – підсумував генерал. Від сучасного знака приналежності той тризуб відрізнявся тим, що він був виконаний у колі, а зараз тризуби наносять на щит. Приблизно через рік після фарбування ці два літаки знову потрапили на наш завод для виконання певних планових робіт. Звичайно, я та мої колеги прийшли подивитись на винищувачі. На фарбі ми побачили чимало написів, які фломастерами робили глядачі Канади та США. Це були вислови захоплення майстерністю українських пілотів та радості від того, що в небі Америки літають бойові машини незалежної України. А вже чимало українців, які з різних причин емігрували свого часу за океан, все життя мріяли про здобуття волі для своєї Батьківщини. Пілоти розповідали нам про емоції цих людей. Казали, передати словами захоплення глядачів неможливо. Адже чимало з них свого часу боролись за незалежність, були репресовані. І таки дочекалися дня, коли тризуб з'явився на бойових літаках України”.

Утім, не тільки американські українці відчували захват від побаченого. Працівники Львівського державного авіаційно-ремонтного заводу фарбували винищувачі з піднесеним настроєм. “На фарбування літака відводиться вісім робочих днів, – продовжують Василь Кудряшов, Ігор Савка, Микола Вертецький та Анастасія Попович, – у нас цих днів було лише чотири. Але ми встигли. Працювали днями і ночами. Необхідно було наносити багато шарів фарби. Відтак, треба було примусово сушити кожний шар, аби швидше приступити до нанесення наступного”.

Аби зрозуміти, чому так довго триває фарбування, варто детальніше розібратися у технології цієї справи. Про процес фарбування майстри можуть розповісти багато цікавого. “Наш відносно невеликий літак МіГ-29 має площу 320 квадратних метрів. Жодний сантиметр цієї поверхні не лишається поза нашою увагою, – розповідає Василь Кудряшов, – в цех літак потрапляє, що називається “голий”. Спершу ми його зачищаємо. Далі його треба вимити. Перший раз ми миємо поверхню нейтральним мильним розчином, потім спеціальним очищувальним розчином. На третій раз – знежирювальним розчином. Після миття по-

верхня має висохнути. Далі наноситься один спеціальний шар ґрунту, а потім – другий. Якщо треба, то окремі місця після цього ще раз шліфуються. От тепер літак готовий до фарбування. Для цього існує широкий вибір фарб виробників з різних країн світу. Є фарби дешевші, так би мовити бюджетні, є дорожчі, а є і найдорожчі. Ми використовуємо в роботі ті, на які вказує замовник. Для винищувача МіГ-29 необхідно близько 40 літрів фарби. В залежності від ціни матеріалів фарбування одного літака обходиться в суму від 5 до 30 тисяч доларів. Чим складніше малюнок, тим довше триває його нанесення. Відступити від затвердженого ескізу не можна. Лакофарбове покриття літака має товщину приблизно 80 микрон. Добре покриття дуже гладеньке. Навіть матова авіаційна фарба має дуже дрібнозернисту структуру і є дуже гладкою. Варто зазначити, що основне призначення лакофарбового покриття літака – не естетичне. Насамперед, воно має захищати бойову машину від корозії. Літаки, як і автомобілі, від неї потерпають. Наприклад, винищувачі, що дислокуються на аеродромах біля моря, іржавіють швидше. Так на них впливає агресивніше оточуюче середовище, адже в повітрі є морська сіль. А ще лакофарбове покриття має забезпечити найменше тертя літака об повітря під час польоту. На свою роботу ми даємо гарантію п'ять років. Після ремонту винищувача на заводі виконується два випробувальних польоти. Під час другого літак розвиває максимальну швидкість в нижніх шарах атмосфери. Якщо фарбування неякісне, фарба від навантажень полущиться. Цікавий випадок, що доводить важливість якісної роботи, пов'язаний з музеєм техніки на території штабу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. Ми виконували там фарбування нашого рідного МіГа, а інші фірми фарбували інші літаки. Ті, хто дивився за роботою малярів, посміювались над нами. Мовляв, в усіх фарба яскрава, виблискуює, а ваша якась неблизкуча, до того ж працює довше за інших. Минув рік, а може й більше. В цеху задзвонив телефон: “Вас турбують з Вінниці, з музею. Скажіть, чим ви фарбували свій літак? Фарба з усіх інших експонатів позлізала, а ваша немов нова”. А секрету ніякого нема – ми використовували якісні авіаційні фарби”.

**Владислав Назаркевич.
“Крила України”.**

ВІННИЦЯ

Сотні тисяч громадян відвідали Військово-історичний музей

18 травня увесь світ святкував Міжнародний день музеїв. 35 років тому 11-а генеральна конференція ICOM (International Council of Museums – Міжнародна рада музеїв), що проходила в Москві та Ленінграді (Санкт-Петербурзі), ухвалила рішення про щорічне професійне свято. Тоді ж запропонували й девіз свята: “Музеї – важливий засіб культурного обміну, збагачення культур і розвитку взаєморозуміння, співробітництва й миру між народами”.

Двохсотна група відвідувачів за цей рік відвідала нещодавно Військово-історичний музей Повітряних Сил Збройних Сил України, що знаходиться у Вінниці. За десятирічну історію існування до музею завітали сотні тисяч громадян як України, так і зарубіжних держав. Музей відкриває свої двері безкоштовно, й екскурсанти з радістю показують експонати, що знаходяться під відкритим небом, а також у тематичних залах.

Географія експонатів, а це реальні бойові машини – літаки та техніка протиповітряної оборони, охоплює всі куточки України і нараховує 42 зразки, а у фонді музею налічується більше 2000 предметів. У тематичних залах представлено моделі авіаційної та радіотехнічної техніки, комплекси зенітних ракетних військ.

Військово-історичний музей Повітряних Сил Збройних Сил України, – розповідає екскурсовод першої категорії Наталія Ціпак, – сприяє утвердженню славних бойових традицій Повітряних Сил, патріотизму, моральному та естетичному вихованню військово-службовців та цивільної молоді, підвищенню їх культурно-освітнього рівня.

Серед раритетів – і легендарний ракетний комплекс РСД-10 “Піонер”, яких у світі залишилося лише чотири, один із них – у Вінниці.

Кожен відвідувач зупиняється біля пам’ятника із зображенням птаха, в якого поранене крило. На його мармуровій плиті викарбувані прізвища льотчиків, котрі загинули при виконанні військового обов’язку вже у роки незалежності України.

В кожному експонаті відчувається постійне піклування про експозицію його працівників, які роблять все можливе, аби музей жив, поповнювався новими зразками техніки. Так, наразі створюється нова експозиція бомб різного калібру, і вже найбільша ФАБ-9000 красується на території відкритого містечка.

Руслан Лінник.
Фото автора.

ХАРКІВ

Кабінетний музей військового викладача

Старший викладач кафедри медицини катастроф та військової медицини Харківського Національного медичного університету полковник Микола Троценко на своєму робочому місці зібрав справжній музей Великої Вітчизняної війни.

Понад 120 різних експонатів, що пов’язані з військовою історією, офіцер охоче демонструє своїм вихованцям, студентам вузу, а періодично виставляє на показ у виді тематичних виставок до пам’ятних дат.

– Захопився я цією військово-історичною роботою лише три роки тому. Спочатку через соціальні мережі знайшов відомості про обох своїх дідів, які довго вважалися такими, що пропали безвісти в роки Великої Вітчизняної війни. Потім до декількох гільз та патронів, що зберігалися у мене вдома, я став додавати інші цікаві речі. Щось купив за гроші, дещо принесли товариші по службі і так далі, – розповів цінитель військового раритету.

Позаминулого року він так захопився позаплановою патріотичною справою, що, навіть придбав промисловий металолукач та став активно вивчати місця проведення військових операцій на Харківщині. Після цього його колекція стала стрімко збільшуватися.

Дійсно, сьогодні кабінет Миколи Васильовича, який, до речі, є учасником бойових дій в Афганістані і знає про війну не з книжок, трохи нагадує командний пункт Червоної армії 1940-х років. А його знання про маловідомі факти визволення Харкова від німецько-фашистських загарбників може позаздрити будь-який історик.

Військовий однострій радянських солдатів зі справжньою бойовою амуніцією, робоча карта командира стрілецької роти, польова сумка медичної сестри, офіцерський планшет, компас та теле-

фонний апарат типу “УНА-ФІ-43” в робочому стані – усе це бережно зберігається тут.

Окремо від основної тематичної експозиції лежать бойові нагороди, військові емблеми та знаки розрізнення офіцерів Червоної армії. Є тут і захисні шоломи піхотинця, льотчика та танкіста з датами випуску з 1941 по 1945 роки. А ще на столах – десятки культурних калібрів і країн-виробників, осколки мін, гранат та авіаційних бомб.

Серед унікальних речей на особливому місці знаходиться срібна запальничка німецького льотчика зі свастики-колом. За останню знахідку в лісах під містом Чугуїв місцеві чорні археологи вже пропонували офіцерові декілька тисяч доларів США. Проте не заради збагачення полковник Троценко створив свій кабінетний музей.

– Я прагну, аби мої студенти зацікавилися історією свого народу, зрозуміли, наскільки важко було їхнім одноліткам сімдесят років тому. Сподіваюся, що коли вони тримають у руках те, що належало героям найжорстокішої у світі війни, вони краще розуміють ціну мирного неба та починають поважати війську професію, – зазначив викладач.

Вінцем своєї колекції офі-

цер по праву вважає пістолет-кулемет Шпагіна ППШ, який рік тому знайшов просто в полі неподалік свого дачного будинку. Відома зброя Перемоги, обгорнута папером із масилом, знаходилася у дерев’яному ящику, а її відмінний стан вразив навіть експертів.

За номером, вибитому на стволі знахідки, у соціальних мережах він дізнався, що саме про цей пістолет-кулемет згадувалося в архівах німецької дивізії СС “Мертва голова” як про трофейну зброю. Скоріше за все, з автоматичної зброї, зробленої у 1942 році, так і не було випущено жодної кулі. Втім, саме з ППШ у руках та ще й у піхотній касці бажують сфотографуватися всі гості військової кафедри.

Варто сказати, що облік експонатів свого імпровізованого музею Микола Васильович спеціально не веде. Із задоволеним дарує деякі речі до кімнат Бойової Слави військових частин місцевого гарнізону. Також знається, що іноді, після візитів деяких вихованців кафедри, не може знайти патрони чи інші дрібні речі. Але той факт, що його позаплановою патріотичною роботою цікавляться люди, вже свідчить про те, що він на правильному шляху.

Дмитро Горбунов.
м. Харків.

АР КРИМ

Пам’ятник авіаторам Багеровського гарнізону открит

Еще до открытия памятник нарекли “народным”, и он действительно, является таковым – деньги на строительство собирали всем миром: среди выпускников и преподавательского состава филиала, ветеранов гарнизона. На пути к воплощению идеи было всякое: и откровенное неприятие, инертность и равнодушие. Но благодаря упорству и целеустремленности инициатора увековечивания памяти погибших товарищей – выпускника

Сегодня это единственный памятник авиаторам Багеровского гарнизона, погибшим при исполнении воинского долга. Идея его создания была озвучена на встрече всех поколений выпускников Багеровского филиала Ворошиловградского высшего военного авиационного училища штурманов в сентябре прошлого года.

филиала ВВАУШ 1980 года, участника боевых действий в Афганистане Леониду Москаленко, задуманное дело было доведено до конца.

Перед гарнизонным Домом офицеров был установлен памятник авиаторам Багеровского гарнизона. На сером граните высечены звания и фамилии 30 человек – офицеров по боевому управлению, выпускников Багеровского филиала Ворошиловградского высшего военного авиационного училища штурманов, летчиков 228-го авиаполка – ценой своей жизни доказавших преданность данной ими военной присяге и до конца выполнивших свой воинский долг. Офицеры, погибшие в Афганистане, Чечне, других горячих точках, на учениях и полетах: Герои Российской Федерации майоры В. Гречаник, А. Ярошенко и капитан А. Кирьянов, летчики авиаполка полковник А. Шапиро, подполковник Д. Русев, майор А. Артамин, старший лейтенант Н. Вашутин, выпускники филиала полковник В. Прохоров и В. Радько, подполковник А. Полищук, майор Ф. Хананов, капитаны В. Горбань, В. Егоров, В. Лебедев, И. Лушин, В. Свинин, С. Чудурин, старшие лейтенанты А. Батурин, А. Бахтов, В. Борисов, С. Иванов, А. Иликбаев, М. Козлов, Р. Ремненко, И. Солдатченков, В. Староков, В. Шевчук, В. Шумбар, лейтенант И. Блинов, курсант А. Кравченко. Их память чтит на митинге, посвященном открытию памятника.

– Очень важно, чтобы славные страницы истории авиационного гарнизона Багерово не забывало настоящее и будущее поколение жителей поселка. Этот памятник авиаторам поможет им в этом, так как он символизирует мужество, героизм и верность военной присяге, авиаторов, проходивших службу в Багеровском гарнизоне, – отметил, открывая митинг, председатель первичной организации ветеранов поселка Багерово, полковник запаса Алексей Иванович Скотников. Он выразил огромную благодарность выпускникам филиала, спонсорам, ветеранам Багеровского гарнизона, жителям поселка, на пожертвования которых стало возможным изготовление и установка памятника.

Особая благодарность прозвучала в адрес головы Багеровского поселкового совета Елены Дмитриевой, начальника местного коммунального предприятия Валерия Жирина, предпринимателей Владислава Рябова, Алексея Рудя, Сергея Кузя, начальника Дома офицеров Аллы Петровой, бригады строителей под руководством Василия Мысягина. Отметил ведущий митинга и идейного вдохновителя Леонида Москаленко и всю организационную группу: преподавателей филиала полковников А. Бройде, А. Дегтярева, П. Мельника, членов совета ветеранов поселка Багерово майора Ю. Петрова и капитана Ю. Бурдинова.

Церемонию освящения провел

отец Александр, сын офицера-авиатора. Специально на открытие памятника в Багерово приехала делегация ветеранов военной службы Кировского района во главе со своим председателем, майором запаса Анатолием Радкевичем.

– Я не мог не приехать на этот праздник, потому что Багерово и Кировское многое связывает: совместные учения, испытания. А когда сократили Багеровский полк, многие летчики переехали к нам в Кировское, поэтому в душе мы едины до сих пор”, – отметил Анатолий Радкевич. Выступая на митинге, от нахлынувших эмоций не скрывал слез Леонид Москаленко. Ведь невзирая на все сложности, ему удалось осуществить задуманное. Памятник с именами погибших – товарищей, однополчан, сослуживцев, мужей и сыновей многих из собравшихся на митинге – навсегда останется данью памяти тем, кто до конца выполнил свой священный долг перед Родиной. Участники митинга постановили ежегодно отмечать у памятника авиаторам День авиации. Также мероприятие послужило стартом следующего этапа – создания музея Багеровского гарнизона. Сбор экспонатов начат. По завершении митинга перед собравшимися с концертной программой выступил гость из Сум – боевой летчик, автор и исполнитель военных песен Владимир Щеглов.

Оксана Шеремет.

Командир і його підлеглі – лідери

Основу підрозділів склали люди, які попрацювали чимало років, показали себе фахівцями високого рівня. Та мене добре зрозуміє керівник будь-якої успішної організації. Високий результат роботи дає не команда зірок, а зіркова команда. І це далеко не футбольний постулат. А якщо колектив військовий, а часу на згадження практично немає? Саме той випадок, коли традиції військової служби стають рушійною силою у мотивації до самої служби. Помножені на досвід командира та уміння реалізувати особистий потенціал підлеглих вони виконують свою роль. Перші перевірки з боку командування швидко підтвердили здатність молоді частини до виконання завдань за призначенням. Вже після шести місяців від дня створення, об'єднаний вузол, яким командує полковник Олександр Коротков, – повноцінна високоефективна ланка військового зв'язку.

Яка б не була основна база, а органи управління, штаб, служби частини довелося створювати “з нуля”. Керувати по-новому вчилися усі. Навіть маючи відповідну вислугу та попередній досвід служби, офіцери управління одразу відчули вагу відповідальності за новітні технології в справі бойової готовності. Вчилися відчувати особисту відповідальність за результат загальної справи. В основі команди однодумців були і залишаються заступники командира частини підполковники Сергій Деркач, Руслан Гаврилюк, начальник штабу підполковник Віктор Ясинський.

Одночасно розпочалось активне переоснащення підрозділів. Оскільки ключові центри і не виходили з системи бойового чергування, особовий склад перенавчався на місцях служби, опановував нову техніку, засвоював специфіку сучасних підходів до інформаційних систем. Основа підрозділів – “контрактники”, переважна більшість яких військовослужбовці-жінки. Військові частини, подібні цій, завжди знаходяться у жорстких часових рамках, обмежені вимогами інструкцій та розпоряджень, коли відлік іде на секунди, а десятки і сотні людей діють, не маючи права на помилку. Вимоги до якості та стійкості зв'язку відомі, не перебільшуючи, кожному солдату. Без традицій взаємодопомоги, уважного ставлення до підлеглих наряд чи таке під силу будь-якій команді зірок.

На сьогодні командир не без гордості підводить перші підсумки: рівень управління та виконання завдань відповідають рівню частини, підлеглі з розумінням та відповідальністю виконують свої посадові обов'язки. В першу чергу полковник Коротков наголошує на високій якості роботи командирів підрозділів. Серед них – підполковники Алі Білялов, Ростислав Рабцун, Олександр Хаперський, майор Володимир Стопа.

На його тверде переконання, оголошений у Збройних Силах рік командира-лідера для офіцерів ротної ланки управління не повинен закінчуватися з підведенням підсумків. Саме командування ротою, центром, вузлом завершує формування лідерських якостей,

25 червня минулого року свій перший наказ підписав командир об'єднаного інформаційно-телекомунікаційного вузла полковник Олександр Коротков. З того дня службового часу на застосування власних професійних та лідерських якостей він уже мав більш ніж достатньо. Тому командир вдалось зберегти не тільки найкращі армійські традиції, що передаються воїнами-зв'язківцями з покоління у покоління, не тільки попередню п'ятнадцятирічну історію підрозділів, що увійшли до складу військової частини А1660, а й сформувати та повести вперед потужну команду однодумців.

отриманих ще під час навчання у військових навчальних закладах. Одразу окреслюється потенціал офіцера та перспективи подальшого просування по службі. На підтвердження своєї думки командир навів, на перший погляд, доволі непримітний факт. Щорічно до частин Повітряних Сил для проведення стажування прибувають курсанти профільних факультетів військових інститутів. Ті, хто постажувався у центрах та вузлах цієї частини, одночасно зізнавались: це був час справжньої армійської науки, що не заміниш жодним підручником та кафедрою викладача! Та й штабний сейф не навчить так, як сержанти та офіцери бойового підрозділу, такі як майор Роман Бащенко, капітан Артем Абрамов, старший прапорщик Михайло Якуба.

До речі, сам полковник Олександр Коротков офіцерську службу розпочинав у 1991, а з 1992 року – в морській авіації, вже Українських Збройних Сил. За роки перебування у гарнізонах пройшов всі ступені становлення молодого командира. Начальник радіолокаційної станції, інженер батальйону, начальник вузла, центру АСУ. Отримавши командний та штабний досвід, уміння побудувати роботу планово, повести за собою підлеглих дозволили гідно проявити себе під час не одної перевірки комплексною комісією Головної інспекції Міністерства оборони України. Причини незмінно якісного результату він великою мірою покладає на молодших командирів.

Сержанти – вперед!

Щорічно, починаючи з 2009 року, армійські колективи відзначають День професійного сержанта. Традиція но-

ва, але саме вона повинна змінити свідомість багатьох воєначальників у ставленні до ролі професійного сержантського та старшинського складу. Проте у цій частині розуміння підтверджене особистим досвідом командира давно. Він іде вперед, підтриманий командою професіоналів. В тому числі – і професіоналів середньої ланки. Саме військовослужбовці контрактної служби, а найголовніше, сержанти, спроможні показати гідний результат, вести підлеглих за відсутності офіцера! З часом високопрофесійні сержанти та старшини стають першими наставниками молоді, з успіхом передають премудрості та особливості бойової служби, що не прописані у жодній книжці. Це такі ж лідери, хто задає тон у роботі команди. Більшість

з них і зараз несуть бойове чергування, сумлінно виконують обов'язки у повсякденній діяльності, своєю плідною працею та службою примножують бойову готовність частини. Це прапорщик Олександр Семенюк, молодший сержант Ігор Зеленчук, прапорщик Ірина Борисова.

Найкраще підтвердження цілеспрямованої послідовної роботи – результат підлеглих. Зокрема, четверте місце в армійському Конкурсі військово-професійної майстерності “Універсальний солдат” посіла команда, у складі якої виступала представниця частини сьогодні вже молодший сержант Олена Невідімкіна.

Власним прикладом

Питання традицій Олександр Коротков зазвичай вирішує нестандартно: власним прикладом намагається випробувати та довести життєздатність. Декілька прикладів.

Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України визначив завдання у 2012 році щодо посилення ролі спорту і популяризації здорового способу життя. Відповідними розпорядженнями це доведено у війська. Традиційно в частині діяльність активізується уже під час підсумкових перевірок з хронометрами в руках. Наш командир не став готувати промов про фізпідготовку, прогнозувати причини та наслідки. Він довів до підлеглих рішення щодо запланованих заходів фізичної підготовки і спорту. А сам почав використовувати вільні хвилини для занять на стадіоні. Невдовзі весь об'єднаний вузол згуртувався на спортмайданчику.

Уже традиційний в армії День довокільця Черговий припав на поминальні дні. Це теж традиція, від якої люди не відмовляються уже століттями! Командир добре розуміє – чисто повинно бути не тільки у визначений день або час, тай не все заплановане переробиться в одну хвилину. Можна завжди зіслатись на вказівку “зверху”, а можна проаналізувати обсяг робіт, і підготовчі роботи розпочати напередодні силами бажуючих. Зрозуміло, що якість, а головне – мотивація підлеглих до справи будуть “на висоті”. Саме такого ставлення він вимагає і від підлеглих. Якщо в годину особистого прийому прийде зі скаргою солдат, то проблемою є його безпосередній командир, який “не дочуває чує, не додає” на своїй посаді.

Після близького знайомства починаєш розуміти – не буває “кабінетних” лідерів. Це, скоріше, ознака життєвої позиції офіцера. Тому підтвердження – нагороди полковника, що не пов'язані з військовою службою. Серед них – за перше місце серед родин у Вінницькому обласному конкурсі “Душі родинної тепло”, де переможцями визнано родину Короткових – за внесок у реалізацію державної сімейної політики. І у цій справі армія – не остання справа. Олександр Коротков з дружиною Наталею, десятирічним сином Костянтином та восьмирічними доньками-близнятами Катериною та Анастасією впевнені: дисципліна та порядок, притаманний людям у військових одностроях, – запорука успіху.

На підтвердження всього вищезгаданого варто лише додати. Життя та служба командира-лідера полковника Олександра Вікторовича Короткова на честь України гідно оцінені Міжнародним академічним рейтингом популярності “Золота фортуна”. Диплом, вручений наприкінці 2011 року Академіком Борисом Патонем, теж зайняв відповідне місце у послужному списку офіцера.

**Сергій Сизоненко.
“Крила України”.**

ДОМОВЛЕНОСТІ

Альянс развертывает ПРО в Европе

Страны-члены НАТО договорились о запуске первой фазы системы противоракетной обороны (ПРО) в Европе, сообщает Agence France-Presse со ссылкой на представителей альянса. Соответствующее соглашение было достигнуто в рамках саммита НАТО, открывшегося 20 мая в Чикаго. Запуск первой фазы ПРО означает, что базирующийся в Турции американский военный корабль, оснащенный радаром и противоракетами, будет передан под контроль командования базы НАТО в Германии.

Всего, как сообщалось ранее, систему ПРО планируется развертывать в четыре этапа, и завершить этот процесс в 2018 году. Элементы системы будут развернуты на территории нескольких стран, в частности Польши, Румынии, Чехии, Турции, Нидерландов и Испании.

НАТО настаивает, что система ПРО в Европе не направлена против России, а предназначена для отражения ракетной угрозы со стороны Ирана и КНДР. Россия, в свою очередь, считает ПРО у своих границ угрозой безопасности. В ответ на развертывание ПРО в Европе Россия пообещала разместить в Калининградской области и в Белоруссии тактические ракетные комплексы "Искандер". Россия также требовала юридических гарантий ненаправленности ПРО против нее и предлагала создать со-

вместную с НАТО систему противоракетной обороны. Однако идея создания совместной ПРО зашла в тупик.

Предполагалось, что развертывание системы ПРО в Европе – один из наиболее острых вопросов в российско-американских отношениях – президенты США и РФ обсудят во время саммита "Большой восьмерки". Однако из-за того, что Россию на саммите, прошедшем 18-19 мая в США, представлял не президент Владимир Путин, а премьер-министр Дмитрий Медведев, полноценные переговоры по ПРО в Европе не состоялись.

Тем не менее, генсек НАТО Андерс Фог Расмуссен пообещал, что диалог с Россией по вопросам противоракетной обороны продолжится. На пресс-конференции в Чикаго он заявил, что альянс хотел бы достичь соглашения с Москвой.

СИЛИ СТРИМУВАННЯ

Стратегические ракетные войска России обновилась на треть

Доля современных ракетных комплексов "Тополь-М" и "Ярс" на вооружении Ракетных войск стратегического назначения России достигла трети от общего числа таких вооружений. Об этом, как сообщает "Интерфакс", заявил командующий РВСН генерал-лейтенант Сергей Каракаев. По его словам, основу РВСН по-прежнему составляют устаревшие комплексы РС-20 "Сатана" (Р-36М), РС-18 "Стилет" (УР-100Н УТТХ) и РС-12М "Тополь" (РТ-2ПМ). Согласно действующей госпрограмме вооружений РВСН планируется полностью обновить до конца 2020 года.

В настоящее время РВСН ведут подготовку к развертыванию новых ракетных комплексов "Ярс" в Иркутском, Новосибирском и Козельском ракетных соединениях. Как ожидается, Козельское соединение, базирующееся в Калужской области, получит на вооружение комплексы "Ярс" шахтного базирования. Кроме того, в июне 2012 года в Тейковском ракетном соединении начнется постановка на боевое дежурство третьего дивизиона мобильного комплекса "Ярс". После завершения этого процесса полностью завершится перевооружение Тейковского соединения.

В настоящее время комплексами "Ярс" планируется оснастить все части ракетных войск стратегического назна-

чения, на вооружении которых стоят мобильные комплексы "Тополь-М". От закупки последних Министерство обороны России отказалось в 2011 году. При этом принятие на вооружение комплексов

"Тополь-М" шахтного базирования продолжится. В перспективе основу наземного компонента ядерной триады России будут составлять мобильные "Ярсы" и шахтные "Тополь-М".

АВИАПАРК

Индия пополнила парк МиГ-29К

ВМС Индии приняли на вооружение первые 15 палубных истребителей МиГ-29К/КУБ, купленных в 2004 году. Об этом, как сообщает Defense News, заявил министр обороны Индии Аракапарамбил Курян Энтони. Эти самолеты будут приписаны к авианесущему крейсеру "Викрамадитья" (бывший "Адмирал флота Советского Союза Горшков"), вступление которого в состав индийского флота запланировано на декабрь 2012 года.

В 2004 году Индия приобрела 16 истребителей МиГ-29К/КУБ в составе более масштабного контракта на ремонт и модернизацию авианосца "Адмирал Горшков". Сумма сделки составила 650 миллионов долларов. Почему Индии переданы только 15 самолетов, Энтони не уточнил. Один МиГ-29КУБ разбился в России 23 января 2011 года во время испытательного полета.

В 2010 году Индия приобрела у России дополнительную партию из 29 МиГ-29К за 1,5 миллиарда долларов. Поставка истребителей МиГ-29К/КУБ Индии осуществляется с декабря 2009 года. В ожидании приписки к авианосцу "Викрамадитья" все полученные Индией самолеты базируются на одной из авиабаз на Гоа.

НА РИНКУ ОЗБРОЄНЬ

США одобрили продажу F-16 Тайваню

Палата представителей США одобрила продажу Тайваню 66 новых истребителей F-16C Fighting Falcon, сообщает Flightglobal. Теперь законопроект должен поступить на рассмотрение Сената, а затем – Белого дома. Изначально администрация президента США Барака Обамы отклонила заявку Тайваня на поставку истребителей, однако позднее объявила, что может пересмотреть свое решение. Тайваньское министерство обороны добивается от США поставки новых F-16 на протяжении последних нескольких лет.

Как отмечает издание, скорее всего законопроект о поставке новых самолетов Тайваню не будет одобрен Сенатом. В августе 2011 года некоторые члены Конгресса США предложили принять закон, разрешающий поставки истребителей F-16 Тайваню несмотря на запрет Белого дома. В частности, сенатор-республиканец Джон Корнин заявил, что если Обама нало-

жит вето на поставку самолетов, Конгресс включит ее в проект военного бюджета на 2012 год.

Голосование по законопроекту состоялось в сентябре прошлого года. За его принятия проголосовали по 48 сенаторов со стороны демократов и республиканцев. Для вступления документа в силу требовалось, чтобы за него отдали свои голоса 60 сенаторов из ста.

США регулярно отказывают Тайваню в продаже истребителей F-16, опасаясь зна-

чительного ухудшения взаимоотношений с Китаем. В сентябре 2011 года Обама одобрил лишь продажу Тайваню оборудования, необходимого для модернизации 146 F-16, уже стоящих на вооружении страны. Стоимость соглашения составила 4,2 миллиарда долларов. Кроме того, США также согласились поставить Тайваню комплекты для модернизации военно-транспортных самолетов C-130 Hercules, а также истребителей F-5E Tiger II и F-CK-1 Ching-kuo.

ТЕСТИ

США испытали новые бомбы для B-1B

ВВС США впервые испытали бомбы с лазерным наведением GBU-54/B LJDAM на дальних бомбардировщиках B-1B Lancer. Как сообщает Jane's, испытания успешно прошли на полигоне в штате Юта.

По данным издания, в испытаниях приняли участие несколько самолетов из 37-й и 34-й эскадрилий бомбардировщиков, дислоцированных на авиабазе Элсуорт в Южной Дакоте. В общей сложности в рамках программы испытаний Combat Hammer WSEP на полигон было сброшено шесть бомб GBU-54/B.

В рамках программы специалисты ВВС США отработали сразу несколько сценариев развития боевых действий – в частности, приглушении противником сигналов GPS, а также изменении скорости движения целей. Авиабомбы GBU-54/B с ла-

зерным наведением разработаны на базе бомб GBU-38 JDAM. Такую же систему лазерного наведения США используют на бомбах Mk 82 JDAM калибра 500 фунтов. GBU-54/B предназначена для прицельного поражения как движущихся, так и стационарных наземных объектов.

КОНФЕРЕНЦІЇ

“Космологія та космонавтика: історія та перспективи”

18 травня 2012 року в НТУУ “КПІ” відбулася Всеукраїнська наукова конференція “Космологія та космонавтика: історія та перспективи”, присвячена 20-й річниці заснування Державного космічного агентства України. Організаторами конференції виступили НТУУ “КПІ”, ДКА України, Національний центр аерокосмічної освіти молоді ім. О.М. Макарова, Українське молодіжне аерокосмічне об’єднання “Сузір’я”, Об’єднана рада ветеранів космодромів.

На конференції були заслухані ґрунтовні пленарні доповіді директора аерокосмічного інституту НАУ В. Шмарова “Системи управління ракет – носіїв”, заступника генерального директора КБ “Південне” О. Новікова “Досягнення “Конструкторського Бюро Південне” за роки державності України”. Актуальні питання аерокосмічної освіти висвітлив декан факультету авіаційних і космічних систем НТУУ “КПІ” О. Збруцький у виступі “Роль програми “ТЕМПУС” у реформуванні освітніх програм в галузі космічних технологій”. Член Об’єднаної ради ветеранів космодромів О. Прусс поділився з присутніми спогадами про першого начальника ракетного полігона Капустин Яр В. Вознюка. Філософські аспекти освоєння космічного простору підняв у своєму виступі “Людина і космос” голова правління товариства “Знання” України В. Ку-

шерець. Доповідь чл. – корр. НАН України М. Неруса була присвячена освоєнню енергетичних ресурсів, сировинному потенціалу і технологічним можливостям космосу. Пресекретар ДКА України Н. Боротканич розповіла про основні досягнення України в галузі освоєння космічного простору за роки незалежності нашої держави. Також до уваги учасників конференції було представлено уривок з фільму “20 кроків у космос”, присвяченого 20-річчю створення ДКА України.

Ця конференція – один з багатьох заходів, ініційованих ДКА України та НТУУ “КПІ”, який спрямований на залучення урядових установ, громадських організацій та інтелектуальної молоді до втілення в життя космічних програм та утвердження України як однієї з провідних світових космічних держав.

Прес-служба ДКА України.

Космічний корабель Dragon успішно отделився от последней ступени ракеты-носителя Falcon-9 и вышел на околоземную орбиту с параметрами 346 x 297 км. Наклонение – 51,6 град. Стыковка с МКС запланирована на 25 мая.

Компания SpaceX, которая запустила к МКС первый частный космический грузовик Dragon, рассчитывает подготовить и запустит его пилотируемую версию даже при сокращении бюджета НАСА, сообщила журналистам президент SpaceX Гвин Шотвелл (Gwynne Shotwell).

Ранее эксперты космиче-

ской отрасли высказывали опасения, что предложенное Конгрессом финансирование коммерческих пилотируемых полетов в бюджете НАСА на 2013 финансовый год, на 40% меньше, чем запросило агентство, может поставить под вопрос целесообразность самой программы и отодвинуть первый полет на неопределенный срок.

“Исходя из того, что мы видим в бюджетном процессе в этом году и в планах на следующий, мы считаем 2015 год (когда SpaceX планирует первый пилотируемый запуск) разумным дед-

ПОЧАТОК

“Дракон” вышел на орбиту

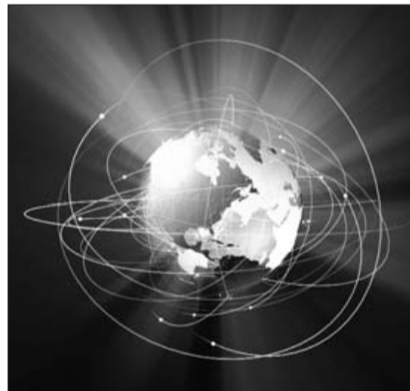
22 мая 2012 года с площадки SLC-40 космодрома на мысе Канаверал стартовыми расчетами компании SpaceX осуществлен пуск ракеты-носителя Falcon-9 с кораблем Dragon COTS 2 DEMO. Выведение корабля на орбиту заняло десять минут.

лайн... (Если ситуация изменится), мы не откажемся от своих планов, но нам потребуется больше времени”, – сказала Шотвелл на пресс-конференции перед запуском грузового Dragon.

Руководитель департамента НАСА по коммерческим полетам Фил Макалистер (Phil McAlister) отметил, что в НАСА разумным ориентиром на первый коммерческий пилотируемый полет к МКС считают 2017 год, но, “разумеется, не планируют специально сдерживать партнеров, если те будут готовы к нему раньше”, передает РИА “Новости”.

НАВИГАЦИЯ

Система “Бэйдоу” завоевывает мир

Несмотря на то, что система “Бэйдоу” в настоящее время сталкивается со множеством вызовов, Ян Юаньси по-прежнему уверен в том, что “Бэйдоу” сможет завоевать международный рынок. Исполнительный председатель научного комитета нынешней конференции по спутниковой навигации считает, что будущая цель “Бэйдоу” – завоевание 80% доли китайского рынка и 20% мирового.

В настоящее время американская система GPS, китайская

Член Академии наук Китая Ян Юаньси 16 мая в интервью журналистам в рамках Третьей ежегодной научной конференции по спутниковой навигации отметил, что коэффициент вклада китайской навигационной системы “Бэйдоу” в точность, стабильность и надежность мировой навигации достигла 23.6%, передает агентство Синьхуа.

“Бэйдоу”, российская навигационная спутниковая система ГЛОНАСС и европейская “Галилео” являются четырьмя сильнейшими системами в международной навигационной структуре.

В связи с этим, Ян Юаньси отметил, что по сравнению с известной в мире американской системой глобального позиционирования GPS, система “Бэйдоу” по скорости первичного позиционирования и точности синхронизации обладает лучшими преимуществами, чем GPS.

Навигационная система “Бэйдоу” планирует запустить пять спутников на геостационарную орбиту и 30 спутников на негеостационарную орбиту. К 2020 году планируется создание спутниковой навигационной системы “Бэйдоу”, которая будет покрывать весь мир. По сравнению с 31

спутником американской системы GPS, 24 спутниками российской ГЛОНАСС, проект “Бэйдоу” представляется более масштабным.

Ян Юаньси также осведомил, что в настоящее время изучаются возможности применения навигационной системы “Бэйдоу” в “синтезированных микроципах” для мобильных телефонов. Он выразил надежду, что через некоторое время после соединения систем “Бэйдоу” и GPS люди смогут пользоваться мобильными телефонами с навигационной системой “Бэйдоу”. Кроме того, в этом году Китай также планирует положить начало проекту навигационной системы “Бэйдоу” в рыболовстве в Восточно-Китайском море – в провинциях Чжэцзян, Цзянсу и Шанхае.

КОРЕКТИВИ

Запуск новых модификаций спутников GPS отложен

Запуск первого спутника GPS-3 отложен на два года, как минимум. Об этом на 28-м ежегодном Национальном космическом симпозиуме сообщил командующий Космическим командованием ВВС США генерал Уильям Л. Шелтон (William L. Shelton).

Запланированный на 2013 год пуск первого спутника 3-й модификации теперь перенесен на 2015 год. Сдвигается и запуск спутника GPS OCX (Operational Control System).

По словам Шелтона, перенос сроков запуска не означает возникно-

вение каких-либо технических проблем, изготовление спутников идет в соответствии с графиком. Причина отсрочки – в изменении взглядов ВВС США на сроки и порядок совершенствования системы глобального позиционирования.

ПЕРСПЕКТИВА

Кения заинтересована в запуске украинских ракет-носителей

Кения заинтересована в запуске украинских ракет-носителей со своей территории в связи с запуском собственной космической программы.

Соответствующее заявление было сделано в ходе встречи посла Украины в Кении Владимира Бутяги и премьер-министра Кении Райлы Одингги.

В связи с тем, что в мае начинает действовать кенийская космическая программа, стороны обсудили вопросы возможного взаимодействия по запуску ракет-носителей украинского производства с территории Кении, а также перспективы разработки и сборки гражданского спутника Государственным космическим агентством Украины для потребностей Кении, сообщают Украинські Новини.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

В ЗАПАС

Последний пуск “Союз-У”

17 мая 2012 года со стартового комплекса площадки 161-го Государственного испытательного космодрома (космодром “Плесецк”) совместным расчетом Войск Воздушно-космической обороны и предприятий ракетно-космической промышленности осуществлен успешный пуск ракеты космического назначения “Союз-У” с космическим аппаратом, запускаемым в интересах Министерства обороны Российской Федерации.

Космический аппарат штатно отделился от ракеты-носителя и взят на сопровождение, сообщает пресс-служба Роскосмоса.

Запуск ракеты-носителя “Союз-У”, произведенный с космодрома Плесецк в Архангельской области, стал последним в 40-летней истории эксплуатации, ее заменит одна из модификаций новой ракеты “Ангара”, сообщил журналистам официальный представитель Минобороны РФ по войскам Военно-космической обороны (ВКО) полковник Алексей Золотухин, передает РИА “Новости”.

“Проведенный 17 мая с Плесецка пуск ракеты-носителя среднего класса “Союз-У” стал заключительным для ракеты-носителя данной модификации”, – сказал Золотухин.

Он пояснил, что этим пуском войска

ВКО завершают эксплуатацию ракеты-носителя “Союз-У”, пуски которой с космодрома Плесецк проводятся почти 40 лет.

Первый пуск ракеты-носителя “Союз-У” был произведен с Плесецка 18 мая 1973 года. За это время с этого космодрома было проведено 434 пуска, на орбиты выведено около 430 космических аппаратов различного назначения.

“В дальнейшем на Плесецке ракету-носитель “Союз-У” заменит ракета-носитель среднего класса “Союз-2”, а также ракета-носитель среднего класса “Ангара-А3” нового космического ракетного комплекса “Ангара”, строительство которого завершается на единственном российском космодроме”, – сказал представитель военного ведомства.

По прозвищу “Стрелок”

1 июня 1947 года советский летчик-испытатель Иван Евграфович Федоров выполнил первый полет на первом советском истребителе со стреловидным крылом Ла-160. Послевоенное время характеризовалось особо бурным развитием авиации. Практика обгоняла теорию. Скорость разрабатываемых машин была неизменно высокой, и, как всегда в подобных случаях, возникала масса острых вопросов, требующих решения. На подступах к звуковому барьеру самолет внезапно начинало трясти, возникал так называемый волновой кризис. Становилось ясно, что это связано с конфигурацией частей самолета, и решение проблемы лежит в плоскости изменения его аэродинамических форм. Чтобы найти решение возникающих, казалось, неразрешимых проблем, нужны были совместные усилия ученых и конструкторов.

В ходе развития реактивной техники в СССР конструкторам стало ясно, что применения реактивных двигателей недостаточно для преодоления скорости звука. Кроме увеличения тяги двигателей, требовалось перейти к новым аэродинамическим компоновкам крыльев. Наиболее эффективными средствами снижения волнового сопротивления крыла оказались использование эффекта скольжения за счет стреловидности и уменьшение его относительной толщины. Создание самолетов со стреловидными крыльями потребовало глубоких и разносторонних теоретических и экспериментальных исследований. Первые работы в этой области принадлежат немецким аэродинамикам, именно на них опирались как советские, так и американские конструкторы при создании своих самолётов со стреловидным крылом.

ОКБ С. Лавочкина, создавая в эти годы семейство экспериментальных

исследования в аэродинамических трубах по стреловидным крыльям и общей компоновке самолета с такими крыльями. Многочисленные эксперименты показали, что стреловидное крыло позволяет отодвинуть кризисные явления в область более высоких скоростей, смягчить их крутой, резко изменяющийся характер, обеспечить устойчивость на больших углах атаки. Истребитель, получивший обозначение Ла-160, достиг скорости 1060 км/ч.

Ла-160 представлял собой одноместный цельнометаллический среднеплан. Крыло имело стреловидность 35° и было скомпоновано из скоростных профилей ЦАГИ. На нет установили перегородки, препятствующие перетеканию пограничного слоя вдоль крыла. Эти аэродинамические гребни обеспечивали необходимую поперечную устойчивость и управляемость на больших углах атаки, ослабляли концевой срыв потока

об одном: как пройдет полет. Как будто все не раз взвешено, рассчитано, но есть ли гарантия, что все пойдет по намеченному плану, уж очень многое ново и необычно? Н. Черняков, заместитель С. Лавочкина, стоявший рядом с ним в тот памятный день, вспоминал: “Звуковой барьер казался тогда авиационным работникам всего мира очень страшным. Казалось, преодолеть его невозможно. А преодоление этого барьера было конечной целью наших работ по созданию Ла-160. Мне трудно передать волнение, которое испытывали мы все, хорошо зная, какие опасности поджидают машину и испытателя”.

Но Иван Федоров провел полет блестяще и приземлился великолепно. А затем на летно-испытательной станции закипела напряженная будничная работа. Летные испытания Ла-160 по широкой программе, проведенные в июне-сентябре 1947 г, впервые дали достоверный материал об особенностях устойчивости и управляемости самолета со стреловидным крылом. Каждый день испытаний добавлял новые штрихи к его поведению на больших скоростях полета, аэродинамической компоновке. В одном из полетов полковник И. Федоров достиг результата немецкого Вф 262 – 1050 км/ч (M=0,92), впервые в СССР перекрыл “тысячную отметку”. Однако при дальнейшем увеличении скорости наступала тряска. Она стеной стала на пути истребителя к скорости звука. Вместе с тем все, что было достигнуто при его создании, пригодилось и для других советских самолетов.

Летные испытания Ла-160 впервые дали достоверный материал об особенностях устойчивости и управляемости самолета со стреловидным крылом. Подтвердилось, что нужны аэродинамические гребни по верхней стороне крыла при скоростях, близких к звуковой и выше. Такие гребни были поставлены по два на каждой консоли крыла.

На Ла-160 была достигнута скорость, соответствующая числу M=0,92 в полете со снижением Ла-160 (1050 км/ч на высоте 5700 м) при работе двигателя на форсаже. Таким образом, истребитель “160” стал первым советским самолетом, преодолевшим тысячекilометровый рубеж скорости.

3 августа 1947 года Ла-160, пилотируемый летчиком-испытателем И. Фёдоровым, принял участие в воздушном параде в честь Дня Воздушного Флота СССР в Тушино, наряду с другими опытными истребителями ОКБ-155, самолётами “150” и “156”.

Но Ла-160 так и остался в единственном экземпляре. Причиной этому стало приобретение в Англии более мощных турбореактивных двигателей Rolls-Royce Nene и Rolls-Royce Derwent Mk.V. Результаты экспериментальных исследований аэродинамических моделей и летные испытания истребителя позволили выработать рекомендации для конструкторов, создавших вскоре более совершенные машины МиГ-15 и Ла-15.

Технические данные Ла-160

Экипаж – 1 человек

Максимальная взлетная масса – 4 060 кг

Размеры: длина х размах крыла – 10,06 х 8,95 м

Силовая установка: количество двигателей х мощность – 1 РД-10Ф х 1 100 кгс

Максимальная скорость полета на высоте 5 700 м – 1 050 км/ч

Практический потолок – 11 000 м

Дальность полета – 500 км

Вооружение: 2 пушки НС-37

самолетов Ла-150, Ла-152, Ла-154, Ла-156, настойчиво и последовательно решало вопросы теории и практики. Каждая из этих машин, сохраняя основные черты прародителя, несла в себе нечто новое, все глубже и глубже вторгаясь в мир больших скоростей. На самолетах “Ла” были опробованы не только трофейные реактивные двигатели, но и двигатели с дожиганием В. Нижнего. Были испытаны тонкие крылья, скоростные ламинарные профили, элероны со внутренней компенсацией и др.

Разработка истребителя “160” в ОКБ Лавочкина началась в 1946 году, а уже летом 1947 г. на одном из подмосковных аэродромов появился реактивный истребитель, который стал первым отечественным самолетом со стреловидным крылом. Форма его была необычна. Присутствовавшие на аэродроме отметили: Лавочкин создал самолет-стрелу. Он был весь сама стремительность с чуть приподнятым спереди обтекаемым телом фюзеляжа и энергично откинутыми назад крыльями.

На этапе разработки проекта ОКБ совместно с ЦАГИ провело обширные

при интенсивном маневре, а также взлете и посадке.

Схема Ла-160 – реданная, шасси трехстоечное с носовым колесом, оперение стреловидное. Двигатель РД-10Ф с максимальной тягой 1350 кгс на форсажном режиме требовал интенсивного охлаждения форсажной камеры. Чтобы обеспечить его, конструкторы сделали в обшивке фюзеляжа вырез необходимого размера, в результате сопловая часть оказалась снаружи и охлаждалась воздушным потоком. Вооружение состояло из двух пушек калибра 37 мм. Кабина летчика имела катапультное кресло и бронирование, идентичное самолёту “156”. Первоначально предполагалось вооружить “160” тремя пушками НС-23. Истребитель построили весной 1947 года, но с парой орудий НС-37 с общим боекомплектом в 60 снарядов. За стреловидное крыло самолёт получил прозвище “Стрелка”.

Ведущим летчиком-испытателем Ла-160 был назначен И. Федоров. Ярким солнечным днем стреловидному крылу предстояло сдать экзамен. Специалисты, стоя на крыше ангара, говорили о разном, но думали

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

28 травня – 3 червня

28 травня 1947 р. відбувся перший політ винищувача Су-11.

28 травня 1947 р. народився військовий льотчик, Головнокомандувач ВПС ЗС України (2002-2005) Я.І. Скалько.

28 травня 1971 р. відбувся запуск автоматичної міжпланетної станції “Марс-3”.

29 травня 1907 р. народився військовий льотчик, Герой Радянського Союзу О.П.Осадчий. Учасник ВВв, здійснив 39 бойових вильотів.

29 травня 1951 р. народився Генеральний директор ДП “Виробниче об’єднання Південний машинобудівний завод ім. О.М.Макарова” В.А.Щеголь.

29 травня 1998 р. запущено багаторазовий транспортно-космічний корабель “Дискавері” (США).

30 травня 1934 р. народився льотчик-космонавт, який вперше вийшов у відкритий космос, О.А.Леонов.

30 травня 1952 р. здійснив перший політ реактивний човен Р-1 (Бе-10) ДКБ Г.М.Берієва, І.М.Сухомліна.

30 травня 1953 р. свій перший політ здійснив літак DC-8.

30 травня 1962 р. було здійснено перший політ літака Т-58Д-1 – прототип Су-15. Пілотував його льотчик-випробувач В.С.Ільющин.

31 травня 1946 р. створено ДКБ №153 під керівництвом О.К.Антонова (зараз – АНТК “Антонов”).

31 травня 1975 р. створено Європейське космічне агентство (ЄКА).

31 травня 1961 р. народився директор Адміністративного департаменту МО України В.О.Георгієш.

1 червня 1923 р. створено Українське товариство повітряних сполучень “Укрповітряшлях”.

1 червня 1928 р. народився льотчик-космонавт, Герой Радянського Союзу Г.Т.Добровольський.

1 червня 1947 р. здійснено перший політ літака Ла-160 – перший в історії радянської авіації літак зі стріловидним крилом.

1 червня 1950 р. народився льотчик-космонавт, Герой Радянського Союзу Г.М.Макаров.

1 червня 1956 р. розпочато будівництво космодрому Цзюцюань (Китай).

1 червня 1960 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова А.М.Орехов.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

28 травня – 3 червня

1 червня 1961 р.
народився начальник
Медичної служби КПС
ЗС України С.С.Будяк.

1 червня 1970 р.
здійснено запуск КК
"Союз-9", А.Г.Ніколаєв,
В.І.Севастьянов.

1 червня 1982 р. здійснено перший
політ серійного винищувача Су-27, льотчик-випробувач О.І.Ісаков.

1 червня 1982 р. здійснено перший
політ модифікованого широкофюзеляжного
пасажирського літака Іл-86-45,
екіпаж Г.М.Волохова.

2 червня 1931 р. створено Павлоградський
механічний завод.

2 червня 1915 р. вперше у російській
армії спеціальними зенітними гарматами
знищено літак супротивника (протилітаковий
підрозділ капітана В.В.Тарновського в районі м.
Пултуска, Польща).

2 червня 1952 р. здійснено перший
політ вертольота Мі-4 з двигуном АШ-82,
В.В.Висоцький.

2 червня 1955 р. заснований космодром
"Байконур".

2 червня 1966 р. міжпланетна станція
"Surveyor-1" (США) сіла на поверхню Місяця.

3 червня 1900 р.
народився маршал
авіації К.А.Вершинін.

3 червня 1901 р.
народився засновник
штурманської служби
СРСР, флаг-штурман,
Головний штурман ВПС
СРСР Б.В.Стерлігов.

3 червня 1944 р.
народився військовий
льотчик, Міністр оборо-
ни України (1991-1993)
К.П.Морозов.

3 червня 1945 р.
народився заступник
начальника Генерального
штабу Збройних
Сил України (1999-
2009 р.) Г.І.Івашченко.

3 червня 1957 р. відбувся перший політ
радянського гелікоптера з ГТД Мі-6.
Пілотував його льотчик-випробувач
Р.І.Капрелян.

3 червня 1965 р. народився льотчик-
випробувач АНТК ім. О.К.Антонова
Є.К.Лушаков. Загинув при виконанні
транспортного польоту на Ан-74.

Первый турбореактивный МиГ – "летающая батарея"

(послевоенный авиационный марафон)

Продовження.
Початок в № 18-19.

"... "И-300" – ДОВОДИТЬ КАК БОЕВОЙ ВАРИАНТ"

По результатам опыта, полученного в процессе подготовки к параду, о технических и летных качествах, а также наиболее вероятных боевых свойствах принимавших участие в тренировках самолетов были сделаны предварительные выводы.

Свои соображения по этому поводу 29 ноября 1946 года министр обороны Н.Булганин, министр авиационной промышленности М.Хруничев и Главком ВВС К.Вершинин направили лично И.Сталину для рассмотрения и принятия решения. Истребитель "И-300" сочли одним из наиболее приемлемых для ВВС. Он в наибольшей степени отвечал боевым требованиям, особенно в части вооружения, скорости, дальности и продолжительности полета. Особо отмечалась удачная компоновка двух двигателей, обеспечивающая свободный полет на любом из них без ухудшения условий для пилотирования.

В своих выводах Н.Булганин, М.Хруничев и К.Вершинин предлагали истребитель "И-300" доводить как боевой вариант, для чего провести его государственные и войсковые испытания по полной программе, а также сделать этот самолет в учебном варианте с двойным управлением. В целях создания условий для завершения освоения промышленностью серийного выпуска истребителей "И-300" и ускорения его внедрения в строевые части, в отступление от существующих правил авторы письма просили разрешить построить серию из 50 самолетов до окончания государственных испытаний с устранением дефектов, обнаруженных в процессе подготовки к параду. В процессе дальнейшей доводки истребителя было рекомендовано установить на нем воздушные тормозные щитки, катапультируемое сиденье и герметическую кабину, а также увеличить эффективность торможения колес и крутизну глиссады на планировании. Предлагалось также увеличить запас горючего с одновременным уменьшением разбега на взлете за счет применения пороховых ускорителей.

Пока в Государственном Краснознаменном НИИ ВВС проходили государственные испытания истребителя МиГ-9, в г. Куйбышеве на заводе № 1 разворачивалось полномасштабное серийное производство машины, получившей внутривзаводское обозначение "изделие 27". В процессе постройки и освоения в 1946 году головной серии выяснилось, что конструкция самолета не соответствует уровню технологии серийного производства. Необходимо было заново пересмотреть его конструкцию с целью адаптации ее к крупносерийному производству. На всю работу ОКБ-155 и заводу № 1 отводилось всего 1,5 – 2 месяца.

В декабре 1946 года новая серийная документация была готова, а к началу 1947 года на заводе № 1 закончили изготовление планово-шаблонной оснастки, вновь разработали серийный технологический процесс и изготовили специальную оснастку первой очереди.

В марте 1947 года из сборочного цеха вышли первые серийные истребители МиГ-9. Первая партия в количестве 48 машин, предназначенная для ВВС, была отправлена в Раменское, где проводилась сборка самолетов, облет и сдача по боеготовности.

Первым эксплуатацию реактивных истребителей в ВВС начал личный состав 50-го отдельного учебно-тренировочного Краснознаменного полка еще во время подготовки самолетов МиГ-9 к участию в ноябрьском возду-

шном параде 1946 года.

С января 1947 года переучивание летного состава ВВС на новую материальную часть начал проводить организованный на аэродроме Сейма (Горьковская область) 1-й Учебно-методический центр. Летный состав из строевых частей 10-го, 11-го и 14-го истребительных авиационных корпусов (ИАК), прибывший на переподготовку в январе, был включен в число участников предстоящего 1 мая воздушного парада.

К 27 апреля 1947 года в основном была отработана слетанность полков и произведены несколько репетиций парада, а 1 мая мировая общественность увидела достижения советских авиастроителей. Появление в небе над Красной площадью большого количества реактивных истребителей вызвало, в буквальном смысле шок и имело большой политический резонанс. Ведь никто в мире не мог предположить, что разоренный войной Советский Союз в столь короткие сроки создаст первые образцы своей реактивной авиации.

Однако еще до публичной демонстрации реактивной техники в ВВС начали подводить первые итоги ее непродолжительной эксплуатации. Над МиГ-9 стали сгущаться тучи. 24 апреля 1947 года, по результатам приемки и подготовки техники к первомайскому воздушному параду, а также эксплуатации в частях ВВС и на госиспытаниях, Главком ВВС маршал авиации К.Вершинин направили в МАП перечень основных недостатков истребителей МиГ-9 (37 дефектов) и двигателей РД-20 (14 дефектов). В связи с этим представителю ВВС прекращали с 1 мая приемку истребителей МиГ-9 у промышленности. ОКБ-155 и заводу № 1 было предложено на самолетах, выпускаемых после 1-го мая, провести ряд конструктивных переделок, улучшающих их летные и эксплуатационные качества. 13 мая 1947 года на совещании летно-технического состава ВВС с участием представителей МАП, Главком ВВС отметил, что с таким количеством недостатков самолеты нельзя предавать частям.

После рассмотрения представленного ВВС перечня дефектов ОКБ-155 и заводом № 1 были выработаны мероприятия по их устранению в серии. Однако в соответствии с постановлением Совета министров СССР № 1591-425 от 16 мая 1947 года МАП было обязательно сдавать, а ВВС принимать самолеты МиГ-9 с уже устраненными эксплуатационными дефектами и конструктивными недостатками. В связи с этим производство самолета приостановили. Уточнение перечня доработок, разработка чертежей, переделка оснастки и уже изготовленных самолетов, агрегатов и деталей заняли два месяца. Выпуск реактивных МиГ-9 возобновился только в июле 1947 года...

18 августа 1947 года истребитель МиГ-9 продемонстрировали на традиционном воздушном параде в Тушино. Спустя почти четыре месяца, 28 ноября, начались государственные испытания в ГК НИИ ВВС. В целом МиГ-9 получил неплохую оценку, но во время государственных испытаний и при эксплуатации в течение 1947 года в строевых частях ВВС у истребителей был выявлен ряд недостатков, ограничивающих их боевое применение. Основным недостатком являлась остановка двига-

теля при залповой стрельбе из трех пушек на высотах 7000 м и более. Кроме того, непротектированные топливные баки давали течь после непродолжительной эксплуатации.

Заметим, что еще в ходе заводских испытаний М. Галлай, выполняя первые стрельбы из пушек, выявил крупный дефект истребителя – остановку двигателей вследствие попадания в них пороховых газов. Особенно сильное влияние оказывала стрельба из пушки "Н-57", что послужило поводом для ее замены орудием "Н-37" калибра 37 мм.

На этапе государственных испытаний обнаружилось, что залповая стрельба из всех трех пушек при одновременной даче газом двигателем на высотах более 7.000 метров приводит к их самовыключению. И хотя на высотах до 11.800 метров при работе двигателей на номинальном режиме залповая стрельба не оказывала влияния на их работу, самолет МиГ-9 признали небоеспособным.

Начались попытки устранить явление помпажа. На стволы всех пушек установили газоотводящие трубы-глушители. Испытания газоотводящего устройства проходили с 10 ноября 1947-го по 14 января 1948 года сначала в Подмоскovie на аэродроме "Чкаловский", а затем в Крыму, в Саках. В процессе испытаний выяснилось, что глушитель пушки Н-37 снижает устойчивость самолета, проявляющаяся в виде рыскания по курсу. А после нескольких выстрелов, особенно на больших высотах, возникали сильные колебания истребителя. Сошлись на том, что залповая стрельба только из двух пушек НС-23К, проверенная на высотах до 11.000 метров, особого влияния на работу двигателей не оказывала.

Заметим, что и в последствии, при разработке новых модификаций истребителей МиГ-9, продолжались поиски путей, которые устраняли бы влияние пороховых газов на работу двигателей. На самолете "И-302" (ФП) центральную 37 мм пушку перенесли на левый борт фюзеляжа, а все три орудия при этом были снабжены глушителями. Но и эта модернизация нужного эффекта не дала.

Проблема же борьбы с помпажами явлениями двигателей, связанными с попаданием в них продуктов сгорания порохового заряда пушек, а впоследствии и ракет, остается актуальной и сегодня. На разных машинах конструкторы применяют различные технологические решения.

В январе 1948 года истребитель официально приняли на вооружение под обозначением МиГ-9. Еще раньше, одновременно с постройкой опытных машин на заводе № 1 в Куйбышеве, развернулась подготовка к массовому производству. Серийные машины, получившие в промышленности обозначение "ФС" (И-301), внешне практически не отличались от опытных, разве что небольшими форклямами. На параде 1 мая 1948 года тысячи зрителей смогли увидеть полет целого подразделения реактивных первенцев.

Далі буде.

Ігор Чичкань.
Людмила Кошелева.
Матеріал до друку підготував
Володимир Алексєєв.

ОДНОКЛАСНИКИ.RU

“Однокласники” використовуватимуть нову послугу

“Однокласники” запустили унікальну для ринку соціальних мереж послугу – використання платних сервісів ресурсу з відкладеною оплатою.

Кожен користувач зможе при бажанні скористатися платними сервісами Однокласників, а оплатити послуги в зручний для нього час. Сьогодні в соціальній мережі існує близько 200 різних сервісів: від оцінок до відеодзвінків. Всього шість з них є платними: подарунки, ігри, оцінки “5+”, смайли, невидимка, закритий профіль. Раніше сервіси оплачувалися користувачем в момент їх придбання. Тепер з’явилася можливість користуватися ними тоді, коли вони необхідні, внести гроші – коли буде зручно. Спочатку можливість відкладеної оплати буде доступна на сервісі подарунків, а в майбутньому реалізована на інших проектах.

Для користувача послуга буде виглядати наступним чином: можна подарувати значок або поставити оцінку “5+”, не думаючи про наявність коштів для оплати на рахунок. Сума боргу буде списана після повнення рахунку в “Однокласниках”. Комісія за користування послугою відсутня.

Україна зробила крок у рейтингу інтернет-загроз

Відповідно до щорічного звіту Symantec, кібер-злочинців все більше цікавлять мобільні додатки і компанії SMB-сегмента. Також дослідження виявило тенденції до збільшення масштабів кібер-злочинності в Україні.

Корпорація Symantec опублікувала дані щорічного звіту про загрози інтернет-безпеки. Згідно зі звітом, незважаючи на 20% зниження числа вразливостей, число атак в світі продовжувало стрімко зростати і збільшилося на 81%. Крім того, в звіті підкреслено, що атаки тепер націлені на організації незалежно від їх розміру та чисельності персоналу. При цьому стається все більше витоків даних, і атаки все частіше спрямовані на мобільні пристрої.

У 2011 році Symantec відбив більше 5,5 млрд. атак, що на 81% більше ніж у попередньому. Крім того, число унікальних зразків шкідливого коду в світі збільшилося до 403 млн., частка щоденних веб-атак зросла на 36%.

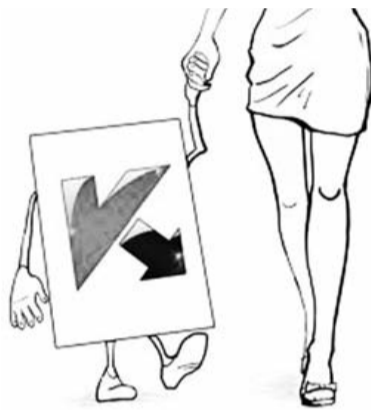
У той же час значно знизився рівень спаму, і на 20% знизилася кількість нових вразливостей. Ця глобальна статистика на тлі триваючого зростання ринку шкідливого ПЗ виявляє цікаву тенденцію. Зловмисники стали використовувати прості інструментарії для існуючих вразливостей. Все частіше кібер-злочинці націлюються на соціальні мережі, вважаючи їх кращими за спам. Сама сутність таких мереж формує помилкову думку про безпеку користувачів, і зловмисники бачать в них нових жертв. Технології соціальної інженерії і вірусна природа соціальних мереж дозволяють загрозам розповсюджуватися з величезною швидкістю.

Кількість цільових атак зростає, до кінця 2011 року вона збільшилася з 77 до 82 в день. Цільові атаки використовують соціальну інженерію і спеціалізоване шкідливе ПЗ для отримання несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації. Традиційно такі атаки були спрямовані на держсектор і урядові органи, проте в 2011 році їх фокус розширився.

Цільові атаки не обмежуються великими організаціями. Більше половини таких атак спрямовані на організації з менш ніж 2,5 тис. співробітників і майже 18% – на організації з менш ніж 250 співробітниками. Ці організації можуть піддаватися атакам, оскільки вони знаходяться в ланцюжку поставок або є партнерами екосистеми великих компаній, при цьому мають більш слабкі системи захисту. Крім того, 58% таких атак спрямовані на простих працівників: відділу кадрів, зв’язків з громадськістю і продажів. Люди на цих робочих місцях можуть не мати доступу до потрібної інформації, але можуть спрацювати як вхід всередину компанії. Зловмисники мають змогу досить просто

знайти їхні контакти у мережі, до того ж, ці співробітники звикли отримувати запити або якісь файли від невідомих осіб.

Персональні дані приблизно 1,1 млн. осіб – середній результат кожної успішної атаки в 2011 році. Тут спостерігається різке зростання в порівнянні з попередніми роками. Такі інциденти виявилися серйозною загрозою, в 2011 році були викрадені дані про 187 млн. осіб. Однак найбільш поширена причина витоків даних – крадіжка або втрата ноутбука чи іншого носія даних, наприклад смартфона, флеш-диска або носія з резервною копією. В результаті подібних витоків були розкриті дані близько 18,5 млн. осіб.

Зважаючи на те, що продажі планшетних комп’ютерів і смартфонів продовжують обганяти продаж ПК, з кожним роком ці пристрої міститимуть все більше конфіденційної інформації. Співробітники приносять власні смартфони та планшети і підключають їх до корпоративних систем ще до того, як організація встигла впровадити засоби захисту і управління даними пристроями. Це може призвести до збільшення числа витоків даних, оскільки при відсутності належного захисту втрата мобільних пристроїв становить ризик для збереженої на них інформації. Недавнє дослідження компанії Symantec показує, що 50% втрачених телефонів не будуть повернуті власникам і в 96% випадках (в тому числі і на повернутих) відбудеться витік даних.

У 2011 році число мобільних вразливостей зросло на 93%. У той же час помічене зростання загроз для системи Android. Зі зростанням числа вразливостей для мобільних пристроїв зловмисни-

ки не тільки пристосовують існуючі шкідливі для них програми, але і створюють спеціалізоване шкідливе ПЗ, що використовує всі можливості мобільної платформи. У 2011-му мобільні віруси вперше представили реальну загрозу для бізнесу і індивідуальних користувачів. Ці загрози призначені для збору даних, передачі контенту та відстеження користувачів.

На прес-конференції, що пройшла 11 травня в Києві, також було озвучено інформацію про те, що за даними 17-го щорічного звіту Symantec про інтернет-загрози і в Україні намітилися тенденції до збільшення числа загроз інформаційної безпеки. Україна вперше увійшла до десятки країн з найбільшою кількістю спам-зомбі, фішингу та мережевих атак.

Згідно з результатами 2011 року Україна здійснила стрибок з 31 на 23 місце в світовому рейтингу країн за найбільшою кількістю інтернет-загроз. Найбільше зростання шкідливих активностей можна спостерігати у вигляді збільшення кількості спам-зомбі в країні – тут Україна в 2011 році вийшла на 7-е місце в світі, хоча ще в 2010-му посідала 20-ту сходинку.

Збільшення числа загроз також проявилася і у вигляді зростання числа ботів – шкідливих програм, що автоматично виконують дії замість людей, часто без їх згоди. За даним параметром Україна за рік піднялася на шість позицій в рейтингу і в 2011 році посіла 40-й рядок. Крім того, українські боти були визнані найбільш живучими – за тривалістю роботи вони займають 9-е місце в світі, функціонуючи в середньому 10 днів. Це говорить про те, що жителі України приділяють незачну увагу інформаційній безпеці, в результаті зараження шкідливим ПЗ їхні комп’ютери перетворюються на боти, контрольовані зловмисниками протягом досить тривалих періодів.

Серед міст України за кількістю пошуків робіт лідирує Київ. Слідом йдуть такі міста, як Львів, Одеса, Макіївка та Донецьк.

Якщо розглядати позиції України по числу інтернет-загроз серед країн регіону EMEA, в який входить Європа, Близький Схід і Африка, то країна в 2011 році посіла 12 місце.

Позиції за різними видами загроз:

- спам-зомбі – 3 місце;
- мережеві атаки – 9 місце;
- фішинг – 10 місце;
- веб-атаки – 11 місце;
- атаки за допомогою шкідливого коду – 15 місце.

Мобільні телефони Nokia 112 і 113 для швидкого доступу до Інтернету

Nokia представила нові моделі мобільних телефонів в рамках реалізації своєї стратегії підключення наступного мільярда користувачів до мережі Інтернет. Телефони Nokia 112 і 113 призначені для молодих користувачів, яким потрібний швидкий і доступний Інтернет.

Нові телефони підходять для спілкування в Facebook, Twitter та інших соціальних мережах. Інтернет-навігація також зручна завдяки браузеру Nokia Browser, який забезпечує стиснення даних на 90%. Обидві моделі забезпечують безпосередній доступ до Facebook і Twitter прямо з головного екрана. На Nokia 112 також встановлено сервіс обміну миттєвими повідомленнями eBuddy: користувачі можуть перебувати в чаті постійно.

Так само, як і з іншими мобільними телефонами Nokia, користувачі нових моделей можуть вибирати і завантажувати тисячі додатків з Магазину Nokia. Використовуючи удосконалену камеру, можна також додавати до контактів фотографії і ділитися ними з друзями через соціальні мережі або через Bluetooth.

Новинки оснащені 1,8-дюймовим дисплеєм, оптимізованим для ігор. У найближчі місяці користувачі телефонів отримають можливість безкоштовно завантажити 40 ігор від Electronic Arts, звичайна вартість яких

становить 75 євро, включаючи такі ігри, як Tetris, Bejeweled, Need for Speed: The Run, Monopoly Here & Now і SimCity Deluxe. Користувачі зможуть одержати цей контент, вибравши іконку Games Gift EA на головному екрані і перейшовши за посиланням на сайт магазину Nokia для завантаження ігор.

Телефони також мають вдосконалену VGA-камеру, здатну робити чіткі і яскраві знімки, а також підтримують карти пам’яті ємністю до 32 Гб, що досить для зберігання більше 6000 треків або 90 000 фото. Також користувачі можуть налаштуватися на хвилю улюбленої радіостанції і ділитися своїми улюбленими треками з друзями через Bluetooth. Телефони оптимізовані для тривалої роботи без підзарядки (більше 10 годин в режимі розмови і майже місяць в режимі очікування).

Крім того, Nokia 112 підтримує роботу з двома SIM-картками за рахунок технології Easy Swap від Nokia. За допомогою Easy Swap телефон може персоналізувати і запам’ятовувати до п’яти різних SIM-карт, надаючи користувачам повний контроль над витратами. Телефони Nokia 112 і 113 надійдуть у продаж в Україну в 3-у кварталі 2012 р.

Стартував новий відеосервіс oll.tv

Компанія “Діджитал Скрінз”, що входить до складу медіа-холдингу “Медіа Група України”, запустила відеосервіс oll.tv, завдяки якому українські глядачі отримують можливість дивитися ліцензійне кіно, серіали і телепрограми в мережі інтернет. Відеобібліотека ресурсу вже містить кілька тисяч годин якісного контенту, і ця кількість постійно збільшується. Крім цього, ексклюзивно на oll.tv стануть доступні інтернет-трансляції всіх матчів UEFA EURO 2012 в HD якості.

Відеосервіс oll.tv орієнтований на українських інтернет-користувачів, які є перспективною і швидкозростаючою аудиторією. Сьогодні на oll.tv – близько 5000 годин художніх фільмів і серіалів українського та зарубіжного виробництва, бібліотека буде постійно розширюватися за рахунок прем’єрних і ексклюзивних проектів, популярного відео, представлених на одному майданчику в інтернеті. Особливу увагу команда проекту приділила зручності використання відеоресурсу. Інтерфейс oll.tv дозволяє легко знайти необхідний фільм, а система рекомендацій буде підказувати потенційно цікаве для користувача відео. Доступним є пошук як по всьому

ресурсу, так і по його окремим розділам.

Крім того, oll.tv відкриє своїм користувачам цілий ряд нових можливостей. Ексклюзивно для глядачів oll.tv будуть доступні інтернет-трансляції матчів UEFA EURO 2012 з високою роздільною здатністю, а також буде організована можливість відкладеного перегляду матчів, перегляду повторів, доступ до повного архіву чемпіонату і інші сучасні опції.

“Oll.tv – це нова філософія споживання контенту, заснована на індивідуальному підході до кожного глядача, повної свободи вибору, персоналізації та інтерактивності”, – пояснює Євген Ковнір, генеральний директор “Діджитал Скрінз”.

СТРИБКИ У ВОДУ

Армійські спортсмени забезпечили збірній України І місце

В голландському місті Ейндховен відбувся чемпіонат Європи зі стрибків у воду, на якому було розіграно 11 комплектів нагород.

Наша національна збірна, у складі якої виступало чимало представників Збройних Сил України, з 2 золотими, 3 срібними та 3 бронзовими нагородами посіла в загальному залуку перше місце.

На першу сходинку п'єдесталу пошани піднялися Ілля Кваша (трамплін, 1 метр) та сержант військової служби за контрактом Юлія Прокопчук (вишка, 10 метрів).

"Срібло" в активі Олени Федорової і Ганни Письменської (синхронні стрибки, трамплін, 3 метри), сержанта Юлії Прокопчук і Вікторії Потехіної (синхронні стрибки, вишка, 10 метрів), Олени Федорової і працівника ЗС України Олександра Бондара в командному турнірі.

Бронзові медалі вибороли Ілля Кваша – Олексій Пригоров (синхронні стрибки, трамплін, 3 метрів), працівник ЗС України Олександр Бондар – солдат військової служби за контрактом Олександр Горшковозов (синхронні стрибки, вишка, 10 метрів) та Олена Федорова (трамплін, 3 метри).

Президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка привітав спортсменів та тренерський склад збірної з успіхом на чемпіонаті Європи й побажав не менш вдалого виступу на Олімпійських іграх у Лондоні.

ФЕХТУВАННЯ

Прапорщик Олена Хісматуліна здобула "срібло" з фехтування

У Києві, на базі Центрального спортивного клубу Збройних Сил України, завершився Всеукраїнський турнір найсильніших рапіристів.

За словами головного судді змагань, заслуженого тренера України, працівника ЗС України Володимира Миронюка, до столиці з'їхалась вся українська еліта з цього виду спорту, аби продемонструвати свій високий клас і з'ясувати, хто кращий.

– Турнір, який проводився у залі для фехтування ЦСК ЗС України, пройшов на високому рівні. Приємно, що на базі Центрального спортивного клубу Збройних Сил

існує подібний висококласний й найсучасніший зал для фехтування, в якому можна проводити на високому рівні Всеукраїнські змагання і міжнародні турніри, – відзначив Володимир Миронюк.

За підсумками Всеукраїнського турніру з фехтування серед жінок "срібло" – в активі майстра спорту міжнародного класу прапорщика Олени Хісматуліної з Центрального спортивного клубу Збройних Сил України.

БАСКЕТБОЛ

"Золото" й "срібло" мукачівських ветеранів баскетболу

На запрошення івано-франківських ветеранів баскетболу на баскетбольний турнір з нагоди святкування 350-річчя цього міста були запрошені і ветерани-баскетболісти з м. Мукачева.

Протягом трьох днів на баскетбольному майданчику СК "Олімп" Прикарпатського Національного університету ім. В. Стефаніка змагалися жіночі й чоловічі ветеранські команди. Мукачівська жіноча команда "Карпатські ведмеді" ММБКВ "Імпульс" у стартовому поєдинку здолала команду з м. Хмельницький з рахунком 58:23. У цій грі відмінно зіграла ветеран команда Лариса Кузнецова, яка мужньо боролася за кожен підбір м'яча, результативно грає в атаці. Подруги по команді підтримали Тетяна Кобзар, Тетяна Курилло, Наталія Фунтікова. У зустрічі з господарями майданчику запрацювала "дальня артилерія" капітана команди Ольги Продан, яка зробила 3 влучних кидки з дальньої відстані. Гра була по-справжньому бойовою, два періоди виграли господарі, два – за карпатськими баскетболістками. Але на останніх секундах гри вдалий кидок Лілії Яцковської приніс мукачівській команді перемо-

гу з рахунком 58:57 і золоті медалі турніру.

Чоловіча ж мукачівська команда "Карпатські ведмеді" здолала у першій грі ветеранів з м. Житомира (49:46), перемогла з рахунком 54:45 луцьку команду, але у фінальній грі за перше місце з результатом 43: 51 поступилася господарям турніру, у команді яких зараз грають майстри спорту, колишні гравці іменитих баскетбольних клубів країни. В закарпатській команді відмінну гру, бійцівський характер, результативність демонстрували Олександр За-кревський, Віктор Кваша, Василь Лопатюк, Сергій Фельбаба. Третє місце в чоловічо-

му турнірі посіла команда з м. Луцька. Від організаторів турніру ветерани отримали кубки, грамоти та пам'ятні медалі, а також господарі організували екскурсію історичними та пам'ятними місцями Івано-Франківська, святкову вечерю і яскравий та незабутній відпочинок в день святкування ювілею міста. Мукачівські ветерани висловлюють щире подяку за теплий прийом команд івано-франківським ветеранам, а особливо – майстру спорту Олегу Пелеху та депутату міської ради Володимиру Черноусу.

Віталій Бібік. м. Мукачево.

ВОЛЕЙБОЛ

Перший спортивний трофей українських миротворців у Косовому

Збірна команда спеціальних взводів національного контингенту в Косовому, які залучались до охорони військової бази КФОР "Nothing Hill", що знаходиться у муніципалітеті Лепосавіч на півночі країни, днями взяла участь у змаганнях з волейболу.

Спортивний турнір був організований американськими військовослужбовцями з нагоди чергової ротатії роти з військової бази КФОР "Nothing Hill" на іншу відповідальну ділянку, а саме виконання завдань на "GATE 1".

Попри те, що українські військовослужбовці-спортсмени тільки змінилися з добового чергування з охорони зони посадки гелікоптерів, периметра, КПП та інших важливих

об'єктів бази, та без належного тренування, відразу "пройшли" 6 команд і потрапили до півфіналу. У підсумку українці всього двома очками поступилися американським командам у боротьбі за перше місце. Однак, завдяки активній підтримці товаришів, зібрались із силами і перемогли команду "KBR", яка складалась із співробітників фірми, що здійснює всебічне забезпечення американської армії.

ПЛАВАННЯ

Олімпійська ліцензія сержанта Валерія Дима

В Дебрецені (Бельгія) закінчився чемпіонат Європи з плавання. У другий день змагань українці виграли срібну медаль.

На дистанції 100 метрів брасом відзначився спортсмен команди майстрів з плавання Центрального спортивного клубу ЗС України сержант Валерій Димо.

Армійський спортсмен фінішував з результатом 1:00,68 лише на 13 сотих секунди пізніше за італійця Фабіо Скоццолі.

Цей результат автоматично приніс Валерію олімпійську ліцензію та надав право взяти участь у головних змаганнях планети.

ФУТБОЛ

Лондонський "Челсі" вперше у своїй історії виграв Лігу чемпіонів, обігравши у фіналі мюнхенську "Баварію". У Мюнхені на "Альянц-арені" у фінальному матчі лондонці виграли у німців у серії пенальті з рахунком 4:3. В основний і додатковий час суперники не виявили переможця – 1:1. Британське телебачення називає перемогу "Челсі" "найвизначнішим моментом в історії клубу".

"Челсі" вперше в історії здобув перемогу в Лізі чемпіонів

Все найцікавіше у матчі відбулося наприкінці другого тайму. Спочатку на 83-й хвилині нападник німецького клубу Томас Мюллер відкрив рахунок ударом головою з відскоком від газону після передачі Тоні Крооса. Але за п'ять хвилин головний голеадор "Челсі" Дідьє Дрогба відповів суперникові не менш класним ударом головою після подачі кутового.

На п'ятій хвилині додаткового часу Дрогба вже відзначився з негативного боку, збивши у своєму штрафному французького півзахисника "Баварії"

Франка Рібєрі. Але голландець Ар'єн Роббен не зумів з пенальті переграти воротаря "Челсі" Петера Чеха. Більше особливих моментів у команд в овертаймі не було, і гра дійшла до серії післяматчевих пенальті.

Почалася вона невдало для "Челсі". Вже перший удар лондонців у виконанні іспанця Хуана Мати відбив Мануель Нойер. Далі суперники точно пробивали 11-метрові до четвертого удару "Баварії" у виконанні хорвата Івіці Оліча, який потягнув Чех. Його партнер Ешлі Коул реалізував свою спробу. П'ятий удар у "Баварії" виконував Бастіан Швайнштай-

гер і пробив у штангу. Далі все вирішував удар Дрогба, який він бездоганно виконав і приніс "Челсі" перемогу у фіналі.

Раніше "Челсі" ще жодного разу не перемагав у Лізі чемпіонів, а у фінал виходив тільки одного разу. Таким чином, з другої спроби клуб Абрамовича зміг завоювати найпрестижніший клубний трофей в європейському футболі. У 2008 році у Москві "аристократи" поступилися "Манчестер Юнайтед" з рахунком 5:6 за пенальті після нічиї 1:1 в основний і додатковий час.

Сторінку підготував Олександр Олехнович.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
✉ 21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
☎ факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: **О. Уретій.**
Черговий по номеру: **О. Олехнович.**
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 3400 (на місяць) Зам. № 122229.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

										
	Тонькі дощечки		Один із давніх слов'ян	Православний святий	Вид простирадла	Франц. аеропорт ім. укр. гетьмана				
	Країна Мільйонів Слонів			Марка вертольота						
Видатний іспанський поет	Суомі					4047 кв.м				
Вищий дворянин у Франції			Морська емблема		Мис на півдні Західної Європи		Ріка у В'єтнамі	Затінений простір		Широкий низький диван
		Англійський співак		Народ в Індії	Англійський король					
Невеликий птах			Звертання до чоловіка в Іспанії				Український поп-гурт			Молодіжний журнал у 80-90-их роках
	Польський письменник-фантаст		Оператор мобільного зв'язку							
			Пятикутник							
	Марка фотоапарата									
	Літера грецького алфавіту			Кондитерський виріб	Шматок старої тканини					
Залізний колчедан						Електроприлад, що регулює струм				Весняна рослина, горлиця
	Радянський ТВ-канал		"Контра" за часів Залізного Фелікса	Шеф абверу	Тиха затока річки чи озера			Гірське селище на Кавказі		
				Безсмертна поема Гомера						
			Роздвоєний язик змії	Російська пневматична гвинтівка			Чоловіче ім'я	Ізумруд	Другий ступінь музичного звукоряду	Кіннотник у царській армії
	Іновірець для мусульман	Укріплення, оборонна споруда					Одиничний вектор			Тульський Токарев
	Зображення оголеної природи		Ріка в Росії							Місто в Білорусі

"ЄВРО-2012"

"Ласкаво просимо! Welcome to Ukraine"

Ситуація, що склалася в Україні із цінами в місцевих готелях на час проведення "Євро-2012", обурилася не лише УЄФА, закордонні ЗМІ та футбольних фанатів. Адже всі прекрасно розуміють, що далеко не всі українські готелі відповідають міжнародним стандартам або навіть задекларованій "зірковості". Громадські організації України виступили з ініціативою, аби не зганьбити країну перед гостями, безкоштовно селити іноземців у себе в домівках.

Таким чином, як повідомляє "Тиждень", представники громадських організацій з Донецька, Харкова, Львова та Києва вже підтримали цю ідею і створили ініціативу "Ласкаво просимо! Welcome to Ukraine".

Ініціативу вже оформили у соціальній мережі "Facebook". До цієї групи у мережі вже приєдналося дві сотні користувачів з України та європейських країн. Перші розміщують свої пропозиції безкоштовного житла, інші – шукають можливість відвідати Україну та чемпіонат за невеликі гроші. "Про нашу країну зараз розповідають у Європі багато негативу. Ми хочемо показати, що не все так погано. Українці дуже гостинні", – каже одна з адміністраторів ініціативи, краєзнавець з Харкова Вікторія Склярєва.

Вона розповіла, що її сім'я згодилася прихистити на "Євро-2012" подружню пару з Берліна, сусіді – вболівальників з Бельгії, її колеги по роботі теж розмістили інформацію про можливість безкоштовно зупинитися у них. Ініціатива побудована за принципом кавтсерфіngu.

"Люди відгукуються, щойно дізнаються про те, що можуть допомогти. Це ж людські стосунки. Можливо, і їм колись іноземці допоможуть", – наголошує жінка.

За її словами, зараз громадські активісти готують англійську та німецькомовну сторінку у соцмережах, аби європейським вболівальникам було зручніше шукати безкоштовне житло.

Окрім цього, волонтери готові провести тренінги з побутової англійської та навчити українців гідно презентувати іноземцям свою Батьківщину. Ініціатори акції сподіваються, що і після чемпіонату іноземці захочуть повернутися в Україну ще раз.

Підготувала Оксана Уретій. "Крила України".

СУДОКУ

	7	1	9	8	
			2		1
	2	8			4 7
		3	1		7
		2		5	
	8		3	4	
6	4		1		2
	3		4		
		8	2	5	3

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В № 20

	З	А	Р	П	А	М	Ф	Л	Е	Т
	О	А	З	А	К	А	Р	Е	О	
	З	Р	А	Д	А	Н	А	Л		
	У	Х	В	А	Л	А	Е	Н	Е	Й
Д	Ж	А	М	Л	А	Л	Б	Т	К	А
Б	У	Р	Я	Н	И	Ч	А	Р	К	А
Р										
С	А		Г	Е	В					И
В			Л	І						О
Л			Б	А						П
Л			С	Т						П
Д	Ь	О	Г	О	Т	Ь	Д	Е	У	Е
О			А	К	Р	Я	Р	С	Р	С
Н			Г	І	Б	Т	А	О		
Б	А	Р	О	Н	С	Е	Т	Й		
А	Т	І	Л	А	К	И	Л	Р	А	К
С			Ь		Я	Р	О			К

АВТОДРОМ

Volkswagen випустить спецверсію Caddy Edition 30

Створена на базі комплектації Trendline, Caddy Edition 30 зовні відрізняється від інших варіантів комплектації глясовим, пофарбованим у чорний колір дахом, а також блискучими чорними рейлінгами та 17-дюймовими легкосплавними колісними дисками.

На те, що це саме Caddy Edition 30, вказують і відповідні написи на задній частині автомобіля, зсувних дверях і облицюваннях порогів. Пропоновані кольори кузова поєднуються із чорним кольором даху: Candy Weiss (білий), Reflexsilber (сріблястий), Salsa Red (червоний), Primaveraгрп (зелений) і Sunny Yellow (жовтий). П'яти- або семимісний салон має спортивний вигляд і високоякісні матеріали оздоблення салону: сидіння з оббивкою з алькантари сірого кольору і багатофункціональне кермо колесо, яким, до речі, комплектуватимуться лише версії із двигуном потужністю 125 кВт. Також Caddy Edition 30 матиме шкіряне оздоблення ручок важеля перемикачів передач і стояночного гальма, кондиціонер (Climatic), тонівне скло й навігаційну систему RCD 210. Caddy Edition 30 з короткою колісною базою в легковій версії, а також як вантажний фургон для комерційно-

використання, доступний з п'ятьма різними варіантами двигунів: з дизельними (TDI), потужністю від 75 до 125 кВт, бензиновим (TSI), потужністю 77 кВт. Винятково для Caddy Edition 30 доступний і найбільш потужний двигун, який протягом існування моделі встановлювався на заводі. Це 170-сильний дволітровий TDI у комбінації з DSG, який здатен розігнати компактвен до 196 км/год, та генерує обертовий момент у 350 Нм. Ціни на новинку в Німеччині починаються з позначки 17,1 тис. євро для Caddy Edition 30 у версії фургон; вартість легкового варіанта Caddy Edition 30 стартує з 20 тис. євро. Початкова ціна топового варіанта із двигуном потужністю 125 кВт складає 24 тис. або 26,6 тис. євро. Підготував Сергій Клименко. "Крила України".